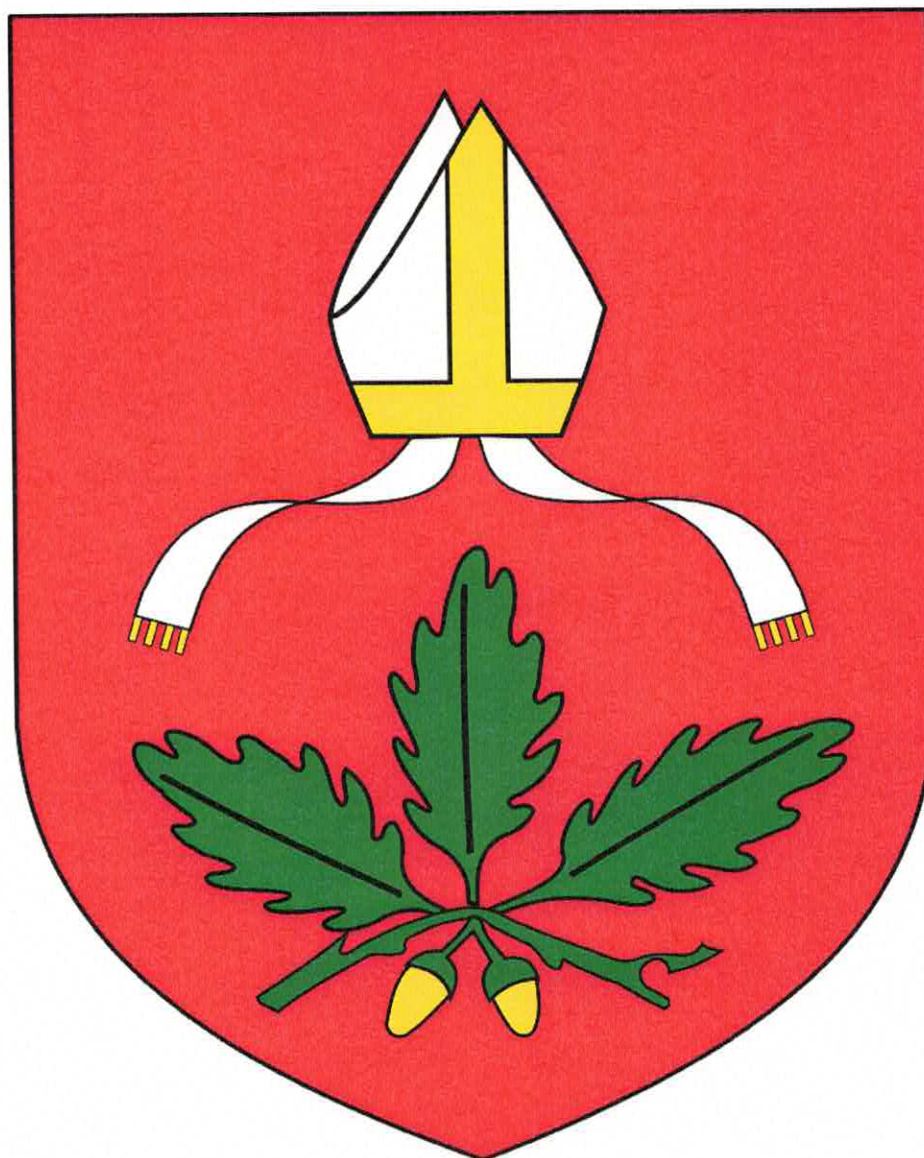

RAPORT O STANIE GMINY DĄBROWA BISKUPIA

MAJ 2020

Spis treści

I.	Charakterystyka Gminy.....	3
II.	Strategia Rozwoju Gminy na lata 2014-2020	5
III.	Informacje finansowe	10
IV.	Informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Dąbrowa Biskupia	17
V.	Ład przestrzenny	22
VI.	Zasób mieszkaniowy Gminy Dąbrowa Biskupia	24
VII.	Środowisko.....	26
VIII.	Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie Gminy	31
IX.	Stan Oświaty Gminy Dąbrowa Biskupia w 2019 r.	36
X.	Polityka społeczna.....	39
XI.	Realizacja planu Środowiskowego Domu Samopomocy w Wonorzu.....	42
XII.	Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Biskupiej.....	45
XIII.	Gminna Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Biskupiej.....	53
XIV.	Lokalny Program Rewitalizacji.....	58
XV.	Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii.....	61
XVI.	Program współpracy Gminy Dąbrowa Biskupia z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego	65
XVII.	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia.....	68
XVIII.	Gminny Program Opieki Nad Zabytkami Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2019 -2022.....	69
XIX.	Realizacja uchwał Rady Gminy Dąbrowa Biskupia.....	72
XX.	Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi.....	80
XXI.	Migawka fotograficzna 2019.....	83

I. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Dąbrowa Biskupia leży w województwie kujawsko-pomorskim, we wschodniej części powiatu inowrocławskiego, nad Kanałem Parchańskim. Gmina położona jest na równinie północnych Kujaw i obejmuje obszar o powierzchni 147 kilometrów kwadratowych (14 744 ha). Liczba ludności wynosi niemal 5,1 tys. osób.

Na obszarze gminy utworzono 20 sołectw, łączna liczba miejscowości o charakterze wiejskim wynosi 28 wsi, z których Dąbrowa Biskupia jest największa i liczy ok. 660 mieszkańców.

Na terenie gminy znajduje się Dom Pomocy Społecznej w Parchaniu oraz Środowiskowy Dom Samopomocy w Wonorzcu. Funkcjonują również cztery szkoły podstawowe oraz przedszkole samorządowe.

Gmina Dąbrowa Biskupia graniczy z 5 innymi gminami:

- Inowrocław, Gniewkowo i Kruszwica w powiecie inowrocławskim
- Aleksandrów Kujawski i Zakrzewo w powiecie aleksandrowskim.

Lokalizacja gminy Dąbrowa Biskupia

Gmina jest typowo rolniczym obszarem, gospodarstwa zajmują 10 774 ha gleb, głównie średniej i słabej jakości. Użytki rolne stanowią 69% powierzchni całkowitej, lasy i grunty leśne stanowią ok. 21,8 %. Średnia powierzchnia gospodarstwa indywidualnego to ok. 16 ha, wg danych Urzędu Gminy w gminie jest ponad 800 gospodarstw indywidualnych (powyżej 1 ha). Rozwijaną specjalizacją jest warzywnictwo.

Sieć drogowa jest dobrze rozwinięta i obejmuje drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne. Położenie gminy przy drodze nr 252 Inowrocław - Włocławek i przy drodze 246 Dąbrowa Biskupia - Złotniki Kujawskie, z dala od szlaków kolejowych i dużych miast, nie przyczyniło się w przeszłości do rozwoju zakładów usługowych i produkcyjnych. W 2019 roku w rejestrze REGON były zarejestrowane 193 podmioty gospodarcze.

Gmina posiada własną oczyszczalnię ścieków z siecią kanalizacyjną w Dąbrowie Biskupiej, Stanominie, Ośniszczewku, Sobiesierni, Bąkowie, Przybysławiu, Pieraniu, Woli Stanomińskiej .

TERENY REKREACYJNE – W zachodniej części gminy, pośród lasów, znajdują się tereny wykorzystywane rekreacyjnie – głównie przez mieszkańców pobliskiego Inowrocławia, choć nie tylko - posiadające odpowiednią infrastrukturę w postaci wyznaczonych parkingów, ławek itp. oraz ścieżka przyrodniczo-leśna „Balczewo-Rejna”.

TERENY ŁOWIECKIE – Lasy oraz liczne bagna stanowią o atrakcyjności gminy w zakresie łowiectwa. Działa tu jedno z najstarszych w kraju kół łowieckich o niezwykle bogatej tradycji.

REZERWATY PRZYRODY - Na terenie gminy znajdują się dwa rezerwaty przyrody „Rejna” i „Balczewo”. Rezerwat w Rejnie zaliczany jest do rezerwatów leśno – stepowych. Utworzony został w 1962 roku, obejmuje obszar o pow. 5,8 ha boru sosnowego, na terenie którego występuje wiśnia karłowata, zwana popularnie wisienką stepową. Rezerwat „Balczewo” w Niemojewie to rezerwat o powierzchni 24,40 ha utworzony w 1963 roku w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych miejsc lęgowych i żerowisk ptaków błotnych i wodnych.

II. STRATEGIA ROZWOJU GMINY NA LATA 2014-2020

Strategia rozwoju gminy na lata 2014-2020 jest planem opisującym najważniejsze obszary aktywności samorządu gminy, pozwalającym na prowadzenie polityki rozwoju w oparciu o rozpoznane potrzeby społeczności i zidentyfikowane zasoby oraz uwzględniającym warunki funkcjonowania samorządu gminy w jego otoczeniu. Dokument strategii jest także spełnieniem standardów europejskich i jako taki stanowi ważny element przygotowania i realizacji projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych. Wykorzystany był między innymi przy tworzeniu Lokalnej Strategii Rozwoju na obszarze Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania "Czarnoziem na Soli".

Misja samorządu Gminy Dąbrowa Biskupia:

„GMINA DĄBROWA BISKUPIA - BEZPIECZEŃSTWO, STABILNOŚĆ I ROZWÓJ W ZINTEGROWANEJ I AKTYWNEJ SPOŁECZNOŚCI”

W strategii rozwoju zawarte są cele strategiczne do osiągnięcia, w których podejmowane są działania

Cel strategiczny I: **ZINTEGROWANA I AKTYWNA SPOŁECZNOŚĆ GMINY DĄBROWA BISKUPIA** w skład którego wchodzi cele szczegółowe:

1. WSPARCIE LIDERÓW

Cel ten osiągnięty jest przez :

Promowanie znaczenia sołtysa jako naturalnego lidera społeczności wsi i wzmocnienie jego pozycji; aktywizacja członków rad sołeckich wspierających i uzupełniających działania sołtysa. Działania te szczególnie są uwidocznione w realizacji funduszu sołeckiego.

W 2019 roku prowadzono spotkania z sołtysami, angażowano ich w przedsięwzięcia na rzecz mieszkańców sołectw takich jak udział w imprezach, organizacja zebrań wiejskich, pomoc przy organizowaniu małych lokalnych imprez.

Identyfikację potencjalnych liderów oraz wsparcie instytucjonalne dla liderów i ich inicjatyw. Działania te są realizowane poprzez ogłaszanie konkursów na podstawie ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie, w których mogą brać udział lokalne stowarzyszenia. Uzyskane w ten sposób fundusze przeznaczają na realizację zadań Gminy w ramach swojej działalności statutowej. Wsparcia w tym zakresie udziela koordynator ds. współpracy

z organizacjami pozarządowymi, który również pomaga grupom inicjatywnym tworzącym nowe stowarzyszenia.

W 2019 roku Stowarzyszenia aktywnie brały udział w życiu kulturalnym i społecznym gminy. Wspierały Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Biskupiej w organizacji imprez na naszym terenie oraz reprezentowały gminę na imprezach lokalnych takich jak Kujawskie Nowalijki, Dożynki Powiatowe, III Leśny Bieg Niepodległości.

2. ZWIĘKSZENIE AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ ŚRODOWISK WIEJSKICH

Cel ten osiągnąć jest poprzez lepsze wykorzystanie istniejącej i modernizowanej bazy technicznej. Wsparciem w tym zakresie ze strony Gminy są remonty świetlic, dbanie o place zabaw i boiska.

W 2019 roku przeprowadzono budowę boiska w miejscowości Ośniszczewko. To kolejny obiekt służący lokalnej społeczności. Udostępniono i wyposażono pomieszczenie gospodarcze w Parchaniu, z którego korzystają mieszkańcy Sołectwa Parchanie i Sołectwa Parchanki.

W ramach Dożynek Gminnych zorganizowano konkurs na wieniec dożynkowy w celu zachęcenia osób do aktywnego spędzania czasu. Udzielono wsparcia organizacjom pozarządowym poprzez przekazanie dotacji. Organizowano zajęcia dla dzieci i młodzieży. Nieustannie wspierano działalność Uniwersytetu III Wieku, który zrzesza wielu seniorów z terenu naszej Gminy.

3. INTEGRACJA I POPRAWA KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

W 2019 roku starano się udoskonalić komunikację z mieszkańcami gminy. Uaktualniono stronę gminy, na której umieszczano bieżące informacje. Podpisano umowę z Tygodnikiem powiatu, w którym co dwa tygodnie publikowano artykuły dotyczące wydarzeń z terenu gminy. Pod koniec 2019 roku prowadzono negocjacje w celu udostępnienia aplikacji BLISKO. Nawiązano współpracę z lokalnymi portalami informacyjnymi, jak również lokalną prasą – Gazetą Pomorską.

W 2019 roku, poprzez udział w różnego typu festynach, dożynkach powiatowych i imprezach Stowarzyszenia z terenu naszej gminy jak i GOKSIR w Dąbrowie Biskupiej, a także Środowiskowego Domu Samopomocy w Wonorzu prowadziliśmy działania promujące naszą gminę.

Prowadzona była również integracja społeczności gminy poprzez cykliczne organizowanie spotkań ludzi z różnych wsi i środowisk, umożliwiających wzajemne poznanie się.

Cel strategiczny II: LEPSZA DOSTĘPNOŚĆ KULTURY, EDUKACJI I SPORTU:

1. SZYBKI INTERNET DLA KAŻDEGO

W 2019 roku prowadzone były prace nad rozprowadzeniem na terenie naszej gminy światłowodu. W pierwszej kolejności dotyczyło to szkół z naszego terenu jak i obiektów strategicznych.

W 2019 roku prowadzono szkolenia dla mieszkańców z zakresu możliwości wykorzystania narzędzi informatycznych i stosowania nowoczesnych technologii w życiu codziennym, pracy i rozwoju swoich zainteresowań. Cel ten realizowany był przez Uniwersytet Trzeciego Wieku oraz dostęp do sieci w Gminnej Bibliotece Publicznej w ramach programu „Ikonka”.

W 2018 roku Radni Rady Gminy Dąbrowa Biskupia wyposażeni zostali w tablety. Komunikacja z nimi odbywa się drogą elektroniczną. Sołtysi często powiadamiani byli o wydarzeniach za pomocą sms.

2. SZERSZY DOSTĘP DO KULTURY

W 2019 rozszerzono zakres działań kulturalnych min. przez organizowanie wyjazdów na koncerty, rozszerzenie oferty Ośrodka Kultury poprzez organizację zajęć kreatywnych, zajęć tanecznych, a także uatrakcyjniano imprezy.

3. AKTYWIZACJA SPORTOWA I REKREACYJNA MIESZKAŃCÓW

W 2019 roku zorganizowano zajęcia dotyczące aktywności sportowej w ramach Programu Szkolnego Klubu Sportowego i Programu „Umiem Pływać” (programy ministerialne).

Gmina na wniosek przekazała na działalność Ludowego Zespołu Sportowego „Dąb” Bąkowo-Dąbrowa Biskupia dotację w celu organizacji zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży z terenu naszej gminy.

Zrealizowano również projekt w ramach PROW na terenie szkoły w Ośniszczewku polegający na budowie boiska wielofunkcyjnego.

4. ZAPEWNIENIE WARUNKÓW DLA WSZECHSTRONNEGO ROZWOJU DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2019 roku zakończyła się rozbudowa Szkoły Podstawowej w Parchaniu, złożono wniosek o dofinansowanie termomodernizacji Szkoły Podstawowej w Pieraniu.

Przeprowadzono modernizację budynku Szkoły Podstawowej w Dąbrowie Biskupiej w celu otwarcia Publicznego Przedszkola.

W 2019 roku rozpoczął się projekt skierowany do uczniów szkół z terenu gminy „Po lepszą przyszłość” zapewniający możliwość uczestniczenia wszystkich w zajęciach dodatkowych.

Cel strategiczny III: LEPSZE WARUNKI ŻYCIA I PRACY

1. POPRAWA DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ

W 2019 roku przeprowadzono gruntowną naprawę dróg gminnych.

Zrealizowano również następujące projekty:

- „Przebudowa drogi gminnej Modliborzyce – Brudnia na odcinku od km 1 + 380,00 do km 2 + 800,00 (etap 2), gm. Dąbrowa Biskupia”, który został dofinansowany ze środków budżetu państwa w ramach Funduszu Dróg Samorządowych; wartość inwestycji: 676 432,42 zł, kwota dofinansowania z Funduszu Dróg Samorządowych: 324 289,00 zł, kwota wkładu własnego: 352 143,42 zł
- Przebudowa drogi gminnej Dziewa - Konary, gm. Dąbrowa Biskupia odcinek od km 0+000,00 do km 0+962,20”. Całkowity koszt inwestycji – koszty kwalifikowane 943 372,52 zł. Dofinansowanie w ramach Funduszu Dróg Samorządowych 471 686,00 zł.

2. ROZWÓJ GOSPODARCZY, ZMNIEJSZENIE BEZROBOCIA I OGRANICZENIE WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO

Planowanie przestrzenne sprzyjające rozwojowi przedsiębiorczości mieszkańców i lokalizowaniu inwestycji gospodarczych przez podmioty spoza gminy. Uchwalony został miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który określa przeznaczenie znacznej części terenu będącego własnością Gminy Dąbrowa Biskupia jak i innych podmiotów, jako tereny zabudowy usługowej z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług.

Ograniczenie wykluczenia społecznego poprzez wsparcie socjalne i promocję aktywnych form działań na rynku pracy (wsparcie dla rozwoju ekonomii społecznej). Organizowanie przy współudziale Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu robót publicznych, prac interwencyjnych oraz staży.

Realizacja projektu „Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem z tereny Gminy Dąbrowa Biskupia”.

3. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Działania na rzecz uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej poprzez rozbudowę sieci wodociągowej w m. Niemojewo i kanalizacyjnej w Dąbrowie Biskupiej oraz wsparcie budowy oczyszczalni przydomowych.

Poprawa stanu obiektów gminnych - termomodernizacja szkół i budynków użyteczności publicznej. W 2019 r. dokonano audytu energetycznego budynku Szkoły Podstawowej w Pieraniu oraz budynku Urzędu Gminy w celu przygotowania i złożenia wniosku o dofinansowanie termomodernizacji w ramach Strategii ORSG Powiatu Inowrocławskiego.

III. INFORMACJE FINANSOWE

1. STAN FINANSÓW GMINY DĄBROWA BISKUPIA

- a) udział dochodów własnych w dochodach ogółem – 28,70%
- b) udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem – 9,62%
- c) zadłużenie ogółem – 4 353 000,91 zł, tj. 14,62 % dochodów wykonanych
- d) poziom wolnych środków w 2019r. – 1 509 884,16 zł, w tym:
  - obsługa długu – 403 280,00 zł
  - poziom wolnych środków po odliczeniu obsługi zadłużenia – 1 106 604,16 zł

2. WYKONANIE BUDŻETU GMINY DĄBROWA BISKUPIA

- a) Wykonanie dochodów ogółem – 29 778 322,47 zł, tj. 97,13% planu, w tym:
  - dochody bieżące wykonanie 27 640 060,86 zł, co stanowi 98,76 % planu, w tym:
    - dochody własne 8 546 494,68 zł
    - subwencje 8 394 101,00 zł
    - dotacje celowe 10 699 465,18 zł
  - dochody majątkowe wykonanie 2 138 261,61 zł, co stanowi 80,03 % planu, w tym:
    - dotacje i środki przeznaczone na inwestycje 1 793 925,16 zł
    - dochody ze sprzedaży majątku 344 154,75 zł
    - dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności 181,70 zł.
- b) Dynamika podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku od nieruchomości
  - dochody z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) – 2 457 833,00 zł; wzrost w porównaniu z 2018r. o 14,80 %, tj. o kwotę 316 838,00 zł,
  - dochody z tytułu podatku od nieruchomości – 2 422 887,98 zł, z tego podatek od nieruchomości od osób prawnych – 1 601 583,00 zł, tj. w porównaniu z 2018r. spadek o 0,03% tj. o kwotę 466,40 zł.
- c) Wykonanie wydatków ogółem – 28 359 797,45 zł, tj. 91,32% planu, z tego:
  - wydatki bieżące 25 631 802,58 zł, tj. 92,09% planu, w tym:
    - wydatki jednostek budżetowych – 16 316 993,96 zł, tj. 90,90% planu, w tym:

- wynagrodzenia i składki od nich naliczane 9 315 469,61 zł tj. 91,46% planu
  - wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań – 7 001 524,35 zł tj. 90,16% planu
  - dotacje na zadanie bieżące– 657 474,86 zł, tj. 99,35% planu
  - świadczenia na rzecz osób fizycznych – 8 155 100,93 zł, tj. 98,96% planu
  - wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych – 353 049,37 zł, tj. 42,72% planu
  - wydatki na obsługę długu publicznego – 149 183,46 zł, tj. 97,50% planu
  - wydatki majątkowe 2 727 994,87 zł, tj. 84,67% planu
- d) Wynik budżetu gminy za 2019 rok to nadwyżka w kwocie 1 418 525,02 zł przy planowanym deficycie 395 706,16 zł.
- e) Dotacje rozwojowe na inwestycje pozyskane spoza budżetu gminy – 1 793 925,16 zł, w tym z budżetu Państwa – 985 573,57 zł (kwota 795 975,00 zł z Funduszu Dróg Samorządowych, kwota 189 598,57 z WFOŚiGW w Toruniu), pozostałe środki tj. kwota 808 351,59 zł – to środki europejskie.
- f) Dochody z majątku – 1 521 807,03 zł, z tego:
- ze sprzedaży mienia komunalnego 344 154,75 zł, w tym ze sprzedaży gruntów i lokali mieszkalnych w kwocie 334 330,98 zł, ze sprzedaży drewna z lasów gminnych w kwocie 6 285,50 zł i sprzedaży składników majątkowych 3 538,27 zł,
  - z wieczystego użytkowania nieruchomości 9 704,33 zł
  - wpływy z najmu i dzierżawy 69 050,63 zł
  - z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności 181,70 zł
  - wpłaty za wodę i opłaty abonamentowej na kwotę 757 679,96 zł
  - wpłaty za odbiór i zrzut ścieków na kwotę 341 035,66 zł.
- g) Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych – ogółem 2 727 994,87 zł na plan 3 222 037,83 zł, tj. 84,67% planu.

3. ZREALIZOWANE ZADANIA INWESTYCYJNE/MAJĄTKOWE W 2019 ROKU

Lp.	Wyszczególnienie	Plan w 2019r.	Wykonanie w 2019r.	% wykonania	Wartość zadania ogółem
1	2	3	4	5	6
	<u>ZADANIA INWESTYCYJNE</u>	3 174 997,83	2 706 994,87	85,26	6 052 415,37
1.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Pieranie i Dąbrowa Biskupia	29 000,00	24 275,33	83,71	29 000,00
2.	Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Radojewice	35 000,00	15 426,78	44,08	35 000,00
3.	Budowa studni głębinowej	100 000,00	2 436,00	2,44	115 990,00
4.	Przebudowa przepustu drogowego na kanale Bachorze Mała w ciągu drogi gminnej w Radojewicach dz. Nr 204	120 494,00	120 494,00	100,00	120 494,00
5.	Budowa chodnika w sołectwie Brudnia (fundusz sołecki)	16 366,32	11 006,08	67,25	16 366,32
6.	Przebudowa drogi gminnej Modliborzyce-Brudnia na odcinku od km 1+380,00 do km 2+800,00 gm. Dąbrowa Biskupia (etap 2)	694 003,58	693 214,32	99,89	694 003,58
7.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej: budynek Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej	22 000,00	21 431,05	97,41	816 808,39
8.	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Pieraniu	50 000,00	30 948,45	61,90	1 083 208,50
9.	Przebudowa przedszkola w Dąbrowie Biskupiej wraz z wyposażeniem	1 251 760,63	1 185 317,13	94,69	1 269 460,63
10.	Modernizacja i doposażenie świetlicy środowiskowej w Pieraniu wraz z zagospodarowaniem otoczenia (boisko, siłownia, altana)	16 974,00	16 974,00	100,00	1 030 224,65

11.	Utwardzenie terenu przed świątlicą wiejską w Przybysławiu (fundusz sołecki)	18 376,30	18 300,00	99,58	18 376,30
12.	Rewitalizacja parku wokół dworku gen. Władysława Sikorskiego Parchaniu – teren wokół dworku	534 598,57	305 164,69	57,08	534 598,57
13.	System monitoringu w dworku pamięci gen. Władysława Sikorskiego w Parchaniu	18 849,00	18 848,19	99,99	18 849,00
14.	Piłkochwył na boisku w Dąbrowie Biskupiej	14 576,00	14 575,65	99,99	14 576,00
15.	Budowa boiska wielofunkcyjnego w Ośniszczewku	252 999,43	228 583,20	90,35	255 459,43
	<u>ZAKUPY MAJATKOWE:</u>	21 000,00	21 000,00	100,00	21 000,00
1.	zakup samochodu	21 000,00	21 000,00	100,00	21 000,00
	<u>DOTACJE CELOWE NA INWESTYCJE</u>	26 040,00	0,00	0,00	26 040,00
1.	Pomoc finansowa dla Województwa Kujawsko - Pomorskiego na wykup gruntów w ramach realizacji zadania pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 246 w m. Stanomin gm. Dąbrowa Biskupia”	26 040,00	0,00	0,00	26 040,00
	RAZEM	3 222 037,83	2 727 994,87	84,67	6 099 455,37

4. WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA GMINY DĄBROWA BISKUPIA NA LATA 2019-2030

Harmonogram spłat i obsługi zadłużenia na lata 2019-2030:

Lata	Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek	Obsługa długu publicznego	Ogółem obsługa zadłużenia
2019	403 280,00	149 183,46	552 463,46
2020	361 429,00	106 000,00	467 429,00

2021	567 891,87	106 000,00	673 891,87
2022	564 105,72	106 000,00	670 105,72
2023	526 785,72	106 000,00	632 785,72
2024	478 845,72	105 000,00	583 845,72
2025	478 845,72	105 000,00	583 845,72
2026	331 941,72	103 000,00	434 941,72
2027	331 941,72	103 000,00	434 941,72
2028	331 941,72	101 000,00	432 941,72
2029	189 636,00	99 000,00	288 636,00
2030	189 636,00	97 000,00	286 636,00

Prognoza nadwyżki operacyjnej na lata 2019-2030

Rok	Nadwyżka operacyjna brutto (dochody bieżące – wydatki bieżące)	Nadwyżka operacyjna netto (dochody bieżące - wydatki bieżące - spłata zadłużenia)
1	2	3
2019	2 008 258,27	1 604 978,27
2020	1 444 087,10	1 082 658,10
2021	1 592 891,87	1 025 000,00
2022	1 157 105,72	593 000,00
2023	1 426 785,72	900 000,00
2024	1 378 845,72	900 000,00
2025	1 138 845,72	660 000,00
2026	1 231 941,72	900 000,00
2027	1 231 941,72	900 000,00
2028	1 206 941,72	875 000,00
2029	1 039 636,00	850 000,00
2030	1 039 636,00	850 000,00

Prognoza limitu zadłużenia na lata 2019-2030:

Rok	Planowana kwota długu	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	Wskaźnik dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów budżetu, ustalony dla danego roku (wskaźnik jednoroczny)	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)
1	2	3	4	5	6	7
2019	4 353 000,91	1,85%	1,85%	11,94%	x	x
2020	3 991 571,91	1,71%	1,71%	5,55%	2,60%	4,44%
2021	3 423 680,04	2,64%	2,64%	6,25%	3,15%	4,99%
2022	2 859 574,32	2,59%	2,59%	4,47%	4,48%	4,48%
2023	2 332 786,60	2,37%	2,37%	5,34%	5,42%	5,42%
2024	1 853 942,88	2,09%	2,09%	4,95%	5,35%	5,35%
2025	1 375 097,16	2,08%	2,08%	4,06%	4,92%	4,92%
2026	1 043 155,44	1,58%	1,58%	4,49%	4,78%	4,78%
2027	711 213,72	1,55%	1,55%	4,38%	4,50%	4,50%
2028	379 272,00	1,51%	1,51%	4,20%	4,31%	4,31%
2029	189 636,00	0,98%	0,98%	3,55%	4,36%	4,36%
2030	0,00	0,95%	0,95%	3,46%	4,04%	4,04%

5. WPLYW PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ INWESTYCYJNYCH NA FINANSE GMINY

Na lata 2020-2025 zaplanowano przedsięwzięcia z zakresu budowy infrastruktury technicznej dróg, termomodernizacji budynków oświatowych, użyteczności publicznej oraz wykonanie instalacji fotowoltaicznej jako wprowadzenie technologii wykorzystujących odnawialne źródła energii, modernizacji i przebudowy oczyszczalni ścieków oraz budowy infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

Wyniki planowanych inwestycji:

- uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy,
- poprawa infrastruktury drogowej i bezpieczeństwa na drogach,
- poprawa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.

Inwestycje te w sposób pośredni wpłyną na szeroko rozumiany rozwój społeczno-gospodarczy naszej gminy, na środowisko, na rozwój regionalny i bezpieczeństwo drogowe.

Infrastruktura jest uwarunkowaniem wzrostu i rozwoju gminy.

Pewne minimalne wyposażenie infrastrukturalne jest absolutnie niezbędne do tego, by możliwe było lokalizacyjne i lokacyjne wykorzystanie jakiegoś obszaru.

Infrastruktura traktowana jest bowiem jako istotny element atrakcyjności lokalizacyjnej.

Wytwarzanie dzięki publicznym inwestycjom infrastrukturalnych nadwyżek efektów zewnętrznych zachęca do rozszerzenia aktywności sektora prywatnego.

IV. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO GMINY DĄBROWA BISKUPIA

Mienie komunalne to własność i inne prawa majątkowe należące do gminy. Ten fakt stanowi o szczególnym charakterze własności komunalnej i o potrzebie racjonalnej i odpowiedzialnej gospodarki mieniem komunalnym.

Wartość brutto całego majątku Gminy Dąbrowa Biskupia w wartościach księgowych wynosi 52 653 799,30 zł, wartość netto – 30 476 610,09 zł.

1. GRUNTY

Wartość księgowa stanu gruntów na dzień 31 grudnia 2019r. wynosiła 7 321 711,87 zł

Łączna powierzchnia nieruchomości gruntowych wynosiła 313,2042 ha.

2. BUDYNKI

Łączna wartość księgowa budynków wg ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2019r. stanowiła kwotę 13 171 202,04 zł.

W skład budynków wchodzi poszczególne pozycje o wartości:

- budynki mieszkalne o wartości 616 539,20 zł,
- budynki gospodarcze o wartości 79 006,96 zł,
- budynki administracji o wartości 279 914,88 zł,
- budynki oświaty o wartości 8 664 677,82 zł,
- budynki bibliotek i świetlic o wartości 3 032 128,27 zł,
- budynki ochrony przeciwpożarowej o wartości 233 615,64 zł,
- budynki hydroforni o wartości 64 963,28 zł,
- inne budynki o wartości 200 355,99 zł.

3. BUDOWLE

Wartość księgowa budowli na 31 grudnia 2019 roku wynosiła ogółem 26 703 888,89 zł,

w tym:

- drogi gminne i chodniki o wartości 8 616 545,81 zł,
- przepust drogowy o wartości 120 494,00 zł,
- sieć wodociągowa i stacje uzdatniania wody o wartości 3 869 929,35 zł,
- sieć kanalizacyjna i oczyszczalnia ścieków o wartości 5 544 261,04 zł,

- oczyszczalnie grupowe o wartości 880 448,05 zł w miejscowości Parchanie, Dziewa, Brudnia, Modliborzyce, Mleczkowo,
- przydomowe oczyszczalnie ścieków wraz z infrastrukturą towarzyszącą o wartości 2 080 683,98 zł w miejscowości Parchanie, Ośniszczewko, Nowy Dwór, Wonorze, Zagajewice, Chlewiska, Konary, Radojewice, Chróstowo,
- składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Stanomin o wartości 1 079 095,71 zł,
- oświetlenie uliczne o wartości 270 004,54 zł,
- obiekty sportowe o wartości 3 533 614,63 zł w tym place zabaw, boiska sportowe, pozostałe budowle, w tym pomnik w Parchaniu, zagospodarowanie terenu wokół tablicy pamięci w Pieraniu, miasteczko ruchu drogowego przy Szkole Podstawowej w Dąbrowie Biskupiej, parkingi i ogrodzenia o wartości 708 811,78 zł.

4. MASZyny I URZĄDZENIA TECHNICZNE

Stan maszyn i urządzeń wg ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2019r. wynosił 1 007 627,36 zł. W skład maszyn i urządzeń technicznych wchodzi zespoły i agregaty prądotwórcze, sprężarki, pompy szlamowe, kotły centralnego ogrzewania, ogrzewania kominkowe, alarmy, kosiarki, maszyny i urządzenia przeciwpożarowe.

5. NARZĘDZIA I PRZYRZĄDY

Stan narzędzi i przyrządów wg ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2019r. wynosił 145 396,26 zł. W skład narzędzi i przyrządów wchodzi kosiarki, kserokopiarki, faxy, telefaxy zainstalowane w Urzędzie Gminy w Dąbrowie Biskupiej, placówkach oświatowych oraz w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, kosiarki na potrzeby sołectw oraz boisk gminnych.

6. ZESPOŁY KOMPUTEROWE I TABLICE INTERAKTYWNE

Stan zespołów komputerowych wg ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2019r. wynosił 535 929,72 zł, w tym zestawy komputerowe umieszczone w budynku Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Szkoły Podstawowej w Pieraniu, Parchaniu, Ośniszczewku i Dąbrowie Biskupiej oraz tablice interaktywne.

7. ŚRODKI TRANSPORTU

Stan środków transportowych wg ewidencji księgowej na 31 grudnia 2019r. wynosił 460 076,49 zł.

W skład środków transportowych wchodzi:

- samochody pożarnicze,
- samochód osobowy Peugeot Export, Skoda Octavia,
- samochód Volkswagen Crafter.

8. WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE

Stan na dzień 31 grudnia 2019r. wynosi 97 951,91 zł.

W skład wartości niematerialnych i prawnych wchodzi oprogramowanie Windows Miser 2003 Enter Prise do serwera znajdującego się w Urzędzie Gminy w Dąbrowie Biskupiej, oprogramowanie system Wizja, programy do serwera, program Qnet system zarządzania usługami komunalnymi, wodno-ściekowymi, licencje dostępowe umożliwiające dostęp do systemu w ramach realizacji projektu „Realizacja systemu innowacyjnej edukacji w województwie kujawsko-pomorskim poprzez zbudowanie systemu dystrybucji treści edukacyjnych”, centralizacja rozliczeń podatku VAT oraz licencje na oprogramowanie e-Portal.

9. ZBIORY BIBLIOTECZNE

Łączna wartość zbiorów bibliotecznych na 31.12.2019r. to 162 459,83 zł, z czego zbiory o wartości:

- 22 103,12 zł znajdują się w Szkole Podstawowej im. gen. Władysława Sikorskiego w Parchaniu,
- 17 645,89 zł znajdują się w Szkole Podstawowej im. Pierańskiego Oddziału Straży Ludowej w Pieraniu,
- 20 421,80 zł znajdują się w Szkole Podstawowej w Ośniszczewku,
- 102 289,02 zł znajdują się w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Dąbrowie Biskupiej.

10. POZOSTAŁE ŚRODKI TRWAŁE I WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE

Stan pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych wynosił na dzień 31.12.2019r. 3 047 554,93 zł, w tym środki dydaktyczne, odzież i umundurowanie, meble i dywany oraz wyposażenie.

11. ŚRODKI TRWAŁE W BUDOWIE (INWESTYCJE)

Stan środków trwałych w budowie (inwestycji) wg ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2019r. wynosił **205 382,15 zł**, na które składają się:

- budowa chodnika w Stanominie (projekt) na kwotę 38 745,00 zł;
- budowa studni głębinowej (wykonanie otworu studziennego oraz rozpoznanie geologiczne, opracowanie projektu prac geologicznych, opracowanie karty informacyjnej oraz wypis uproszczony z rejestru gruntów) na kwotę 18 395,64 zł;
- przebudowa drogi gminnej Dziewa-Konary gm. Dąbrowa Biskupia (wykonanie dokumentacji geotechnicznej, dokumentacji projektowej, aktualizacja kosztorysu inwestorskiego oraz wycinka drzew pod inwestycję) na kwotę 41 146,60 zł;
- przebudowa boiska sportowego w Pieraniu (dokumentacja projektowa) na kwotę 2 460,00 zł;
- budowa chodnika w sołectwie Brudnia (fundusz sołecki) na kwotę 11 006,08 zł;
- rozbudowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Pieranie i Dąbrowa Biskupia na kwotę 24 275,33 zł;
- termomodernizacja budynków użyteczności publicznej: budynek Urzędu Gminy w Dąbrowie Biskupiej na kwotę 21 431,05 zł;
- modernizacja i doposażenie świetlicy środowiskowej w Pieraniu wraz z zagospodarowaniem otoczenia (boisko, siłownia, altana) na kwotę 16 974,00 zł;
- termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Pieraniu na kwotę 30 948,45 zł.

12. MIENIEM KOMUNALNYM ZARZĄDZAJĄ NASTĘPUJĄCE JEDNOSTKI Z TERENU GMINY:

- a) Urząd Gminy w Dąbrowie Biskupiej,
- b) Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych w Dąbrowie Biskupiej,
- c) Zespół Szkolno - Przedszkolny w Dąbrowie Biskupiej,
- d) Szkoła Podstawowa im. Pierańskiego Oddziału Straży Ludowej w Pieraniu,
- e) Szkoła Podstawowa im. gen. Władysława Sikorskiego w Parchaniu,
- f) Szkoła Podstawowa w Ośniszczewku,
- g) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej,
- h) Środowiskowy Dom Samopomocy w Wonorzu,
- i) Gminna Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Biskupiej
- j) Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Biskupiej

UŻYTKOWNIKAMI SĄ PONADTO:

- a) Ochotnicze Straże Pożarne z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia,
- b) rady sołeckie – świetlice i tereny rekreacyjno-sportowe,
- c) stowarzyszenia,
- d) najemcy i dzierżawcy zgodnie z podpisanymi umowami najmu i dzierżawy.

Gmina zarządza również gruntami Skarbu Państwa, będącymi w użytkowaniu wieczystym Gminy Dąbrowa Biskupia.

V. ŁAD PRZESTRZENNY

Głównym aktem planistycznym Gminy Dąbrowa Biskupia jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uchwalone Uchwałą Nr XL/276/2014 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 21 października 2014r. w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, zwane „studium”. Z uwagi na to, że studium sporządza się dla całego obszaru gminy, jest to podstawowy dokument określający ogólną politykę przestrzenną, służy rozpoznawaniu aktualnej sytuacji gminy oraz wskazuje lokalne zasady działania w zakresie planowania przestrzennego. Studium to również podstawa prawna do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W celu stwierdzenia aktualności w zakresie wyznaczania głównych kierunków zmian w polityce zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrowa Biskupia oraz określenia parametrów zagospodarowania Rada Gminy Dąbrowa Biskupia podjęła Uchwałą nr XXVII/179/2017 z dnia 30 czerwca 2017r. w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbrowa Biskupia.

Na podstawie funkcji jakie są realizowane na danym obszarze gminy, ich wzajemnego oddziaływania na siebie oraz tego jakim charakterem zagospodarowania cechuje się dany obszar, ustalono strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy. W skład struktury wchodzi 6 jednostek, oznaczonych na załączniku graficznym Studium symbolami A, B, C, D, E, F.

- jednostki A - wielofunkcyjna jednostka centralna
- jednostki B - jednostki rolniczo-osadnicze
- jednostki C - jednostki rolniczo-osadnicze
- jednostki D - jednostki rolniczo – ekologiczne
- jednostki E - jednostki rolniczo ekologiczne
- jednostki F - jednostki ekologiczne

Stopień pokrycia terenów Gminy Dąbrowa Biskupia ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uznaje się za niewielki. Obecnie obowiązuje dwanaście miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Tereny objęte tymi ustaleniami to tereny o stosunkowo niewielkiej powierzchni, przeznaczone w planach na cele zabudowy mieszkaniowej lub usługowej, cechującej się małą uciążliwością. Najwięcej terenów objęto miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego w latach 1998-2000, gdy sporządzano zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrowa

Biskupia. Kolejne plany uchwalano po roku 2008, a tereny których dotyczą w większości były lub są własnością Gminy Dąbrowa Biskupia.

W 2019 r. został uchwalony Uchwałą nr IV/24/2019 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 15 lutego 2019r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu działki 160/1 w miejscowości Dąbrowa Biskupia. Tereny objęte miejscowym planem stanowią własność Gminy Dąbrowa Biskupia, a cel ich przeznaczenia to przede wszystkim zabudowa mieszkaniowa.

W wieloletnim programie sporządzania planów miejscowych wskazuje się na utrwalanie polityki przestrzennej gminy określonej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbrowa Biskupia. Zakłada się sukcesywne sporządzanie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które swoimi ustaleniami obejmować będą większe tereny. Sporządzanie planów powinno być realizowane zgodnie ze wskazaniem zawartymi w studium, jak również powinno być reakcją na pojawiającą się presję inwestycyjną.

VI. ZASÓB MIESZKANIOWY GMINY DĄBROWA BISKUPIA

Dokumentem regulującym zagadnienia dotyczące gospodarki mieszkaniowej jest Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2019 – 2024 wprowadzony uchwałą nr V/32/2019 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 28 marca 2019r.

Zasób mieszkaniowy Gminy Dąbrowa Biskupia obejmuje 17 lokali mieszkalnych, z których 14 o ogólnej powierzchni użytkowej 596,53 m² położonych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia oraz 3 o powierzchni łącznej 146,06 m² położonych na terenie gminy miejskiej Inowrocław .

Lokale mieszkalne wyposażone są w instalację elektryczną, wodociągową i kanalizacyjną, część mieszkań posiada centralne ogrzewanie.

Gmina nie posiada w swoim zasobie mieszkań socjalnych.

Zasobem mieszkaniowym Gminy Dąbrowa Biskupia zarządza Urząd Gminy w Dąbrowie Biskupiej i nie przewiduje się w tym zakresie zmian.

Sprzedż lokali mieszkalnych z zasobu mieszkaniowego Gminy uzależniona jest od zainteresowania najemców. W roku 2019 zostało sprzedane jedno mieszkanie na rzecz dotychczasowego najemcy.

Stan techniczny zasobu mieszkaniowego jest uzależniony od wieku budynków, przeprowadzonych w przeszłości remontów oraz stanu ich utrzymania.

W roku 2019 Gmina nie wykonywała kapitalnych remontów a jedynie remonty doraźne. W okresie najbliższych 5 lat Gmina nie przewiduje kapitalnych remontów i modernizacji lokali mieszkalnych oraz budynków, z którym wiąże się konieczność przydzielenia lokalu zamiennego na czas remontu. Konieczność wykonywania niektórych remontów wynika ze zdarzeń losowych lub wyraźnego pogorszenia stanu technicznego budynku czy zgłoszonych potrzeb najemców. Mając na uwadze utrzymanie w stałej sprawności technicznej zasób mieszkaniowy Gminy, wykonywane są w nim prace konserwacyjne i remontowe w oparciu o coroczne przeglądy techniczne budynków. Ze względu na zmniejszający się zasób mieszkaniowy podejmowane będą działania mające na celu tworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego poprzez wyodrębnienie terenów przeznaczonych na to zadanie.

Zasady polityki czynszowej

Ustalana wysokość czynszu ma na celu utrzymanie zasobu mieszkaniowego w dobrym stanie technicznym, pokrywanie kosztów administrowania, konserwacji, utrzymania otoczenia budynku w odpowiednim stanie sanitarnym.

Czynsz określany jest na podstawie stawki bazowej. Stawkę bazową ustala Wójt Gminy w drodze zarządzenia. Czynniki podwyższające i obniżające stawkę bazową oraz warunki obniżania czynszu określa wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Dąbrowa Biskupia. W roku 2019 nie było zmian w wysokości czynszów za mieszkania.

VII. ŚRODOWISKO

PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ:

W 2019 r. w ramach Strategii Obszaru Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego finansowanej z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020, złożono dwa wnioski na realizację zadań ujętych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej:

Działanie 3.3 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym nabór wniosków od 31 maja 2019r. zadanie pn. „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Pieraniu”

Działanie 3.3 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym nabór wniosków od 31 maja 2019r. zadanie pn. „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej budynek Urzędu Gminy Dąbrowa Biskupia”.

Realizacja zadań jest przewidziana na rok 2020.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA

Oczyszczalnia ścieków komunalnych

W celu poprawy jakości ścieków odprowadzanych z oczyszczalni gminnej prowadzona jest stała kontrola – monitoring jakości ścieków surowych i oczyszczonych zarówno oczyszczalni gminnej w Dąbrowie Biskupiej jak i oczyszczalni przydomowych zrealizowanych w ramach dofinansowania z PROW w 2011r. Monitoring jest prowadzony w oparciu o pozwolenia wodnoprawne Wydane przez Starostę Inowrocławskiego:

- OSR.6341.110.2016
- OSR.6223-II-12/10
- OSR.6341.13.2016
- OSR.6341.14.2016
- OSR.6341.30.2014
- OSR.6223-II-14/10

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY DĄBROWA BISKUPIA NA LATA 2013-2032

Realizacji zadania: pn. „Demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia” wynika z zapisu w „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia na lata

2013-2032". Ze względu na zagrożenie, jakie niesie ze sobą obecność włókien azbestowych w powietrzu, program ten i jego monitoring jest jednym z priorytetowych zadań dla ochrony zdrowia oraz środowiska. Program zakłada doprowadzenie do stopniowej eliminacji wyrobów zawierających azbest wraz z ich bezpiecznym unieszkodliwieniem z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia.

Inwentaryzacja azbestu stanowiąca załącznik nr 4 do w/w programu jest kluczowa w przypadku ubiegania się o dofinansowanie na demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest. Inwentaryzacja corocznie jest aktualizowana na podstawie kart inwentaryzacji azbestu, które dostarczane są mieszkańcom celem weryfikacji.

W miesiącach maj – sierpień 2019r. w ramach Programu Priorytetowego AZBEST 2019 – 2020 Gmina Dąbrowa Biskupia realizowała zadanie: pn. „Demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Dąbrowa Biskupia”.

Zadanie było realizowane zgodnie z Umową dotacji Nr DB19072/OZ zwaną dnia 13.09.2019r. z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu na dofinansowanie przedsięwzięcia pn: „Demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia”

Pomoc finansowa obejmowała 100% kosztów kwalifikowanych tzn. kosztów demontażu, transportu i unieszkodliwienia materiałów zawierających azbest.

Całkowity koszt zrealizowanego zadania – 21 884,49 zł brutto tj: 100% dotacja z WFOŚiGW w Toruniu.

Wszelkie działania związane z realizacją zadania zostały wykonane sprawnie i rzetelnie przy zachowaniu obowiązujących przepisów związanych z tego typu pracami.

W 2019 roku usunięto wyroby zawierające azbest z 17 posesji z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia, w łącznej ilości 63,706 Mg tj.:

- 1,150 Mg - demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest,
- 62,556 Mg transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest.

Wnioskodawcami były osoby fizyczne i właściciele gospodarstw rolnych.

Zadanie zostało realizowane na 17 posesjach z terenu gminy Dąbrowa Biskupia, w miejscowościach: Radojewice, Przybysław, Konary, Chróstowo, Ośniszczewo, Dziewa, Wonorze, Modliborzyce, Pieranie.

Przed realizacją zadania na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia zinwentaryzowana ilość odpadów zawierających azbest (zgodnie z załącznikiem nr 1 do Uchwały Nr VI/42/2019 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 25 kwietnia 2019r.) wynosiła 274 544,50 m², czyli 4 731,83 Mg. W wyniku realizacji zadania usunięto 63,706 Mg.

AGLOMERACJA

Aglomeracja Dąbrowa Biskupia przyjęta Rozporządzeniem Nr 55/2006 Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z dnia 18 kwietnia 2006r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Dąbrowa Biskupia (Dz. Urz. WK-P, Nr 49, poz. 834), (Dz. Urz. WK-P Nr 136, poz. 2134) zmienione Rozporządzeniem Nr 36/2008 Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z dnia 23 października 2008r. (Dz. Urz. WK-P Nr 136, poz. 2134) nie spełniała warunków Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych współczynnik dla Gminy Dąbrowa Biskupia wynosi 45.

W związku z tym 25 listopada 2019r. Uchwałą Rady Gminy Dąbrowa Biskupia Nr XI/83/2019 zmieniono granice aglomeracji poprzez wyłączenie z granic aglomeracji miejscowości: Parchanie, Modliborzyce, Wonorze, Brudnia.

Gmina nie posiada ekonomicznego wyznacznika konieczności podłączenia powyższych miejscowości do kanalizacji zbiorczej. Większość mieszkańców w miejscowościach Modliborzyce, Wonorze i Brudnia posiada zbiorniki bezodpływowe, a przy budynkach wielolokalowych pobudowano grupowe oczyszczalnie ścieków.

Miejscowość Parchanie Gmina skanalizowała poprzez 4 kolektory ściekowe, do których włączono 54 przydomowe oczyszczalnie ścieków. Ścieki oczyszczone z kolektorów odprowadzane są do rowów melioracyjnych - wyloty objęte są pozwoleniami wodnoprawnymi na zrzut ścieków.

Wójt Gminy Dąbrowa Biskupia złożył projekt zmiany granic aglomeracji ze względu na:

1. brak możliwości skanalizowania pozostałej części gminy ze względu na zbyt duże odległości przesyłowe między miejscowościami i zbyt małą liczbę mieszkańców:
  - brak możliwości technicznych podłączenia wszystkich mieszkańców,
  - posiadanie przez Gminę dopłat celowych na budowę oczyszczalni przydomowych, jest to dofinansowanie ciągle, warunkiem jest likwidacja istniejącego zbiornika bezodpływowego na ścieki,
  - konieczność przebudowy istniejącej infrastruktury tj. budowy większych przepompowni, wymianę istniejącej kanalizacji na nową o większej średnicy, wymiana pomp itp.

- konieczność wykupu gruntów pod budowę nowych pompowni i sieci kanalizacyjnej,
  - zbyt długie odcinki kanalizacji powodujące znaczną zmianę jakości ścieków i podwyższenie trudności ich oczyszczania
2. konieczność likwidacji istniejącej oczyszczalni ścieków, która jest przestarzała, nieekonomiczna i technologicznie niespełniająca warunków pozwolenia wodnoprawnego,
  3. konieczność budowy nowej oczyszczalni ścieków spełniającej parametry zawarte w Prawie wodnym,
  4. konieczność rozbudowy ujęcia wody dla aglomeracji w związku z obniżającymi się wynikami jakości wody oraz zwiększonym zapotrzebowaniem w okresach suszy.

Ścieki z poza aglomeracji będą gromadzone w zbiornikach bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalniach ścieków, a następnie oczyszczane w nowo wybudowanej oczyszczalni ścieków. Ścieki ze zbiorników bezodpływowych i osady z oczyszczalni przydomowych będą dowożone do oczyszczalni taborem asenizacyjnym.

DECYZJE O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH

W 2019 r. wpłynęły łącznie 23 wnioski o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia w tym:

- 16 dotyczyło wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia inwestycyjnego polegającego na budowie i włączeniu do eksploatacji studni głębinowych używanych do podlewania płodów rolnych – 15 postępowań zakończono wydaniem decyzji jedno nie zostało zakończone;
- Wniosek Gminy Dąbrowa Biskupia, który proceduralnie został przekazany do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa i włączenie do eksploatacji studni głębinowej (dla potrzeb wodociągu wiejskiego w Dąbrowie Biskupiej) po uzyskaniu pozwolenia wodnoprawnego realizowanego na działce 204/15 w miejscowości Dąbrowa Biskupia – postępowanie zakończono;
- 3 wnioski dotyczyły wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć inwestycyjnych polegających na wykonaniu instalacji maszyny do obierania cebuli o zdolności produkcyjnej nie mniejszej niż 50 t na rok - dwa postępowania zakończono wydaniem decyzji, jedno umorzono na wniosek inwestora;

- wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. budowa stacji bazowej telefonii komórkowej operatora P4 zlokalizowanej na wieży kratowej typu BOT E2/60, o wysokości całkowitej wynoszącej $H = 61,95$ m; - umorzono w całości postępowanie administracyjne;
- wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia inwestycyjnego polegającego na budowie elektrowni fotowoltaicznej o mocy do 1 MW wraz z drogami dojazdowymi oraz przyłączeniem do krajowej sieci energetycznej i elementami infrastruktury technicznej – postępowanie nie zostało zakończone;
- wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia inwestycyjnego polegającego na „Budowie elektrowni słonecznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą” - postępowanie nie zostało zakończone.

VIII. GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY

Odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia w 2019 roku zajmowało się Przedsiębiorstwo Komunalne SANIKONT Radosław Kostuch, Sikorowo 25A, 88-101 Inowrocław, wyłonionym w wyniku przeprowadzonej procedury przetargowej. Umowa zawarta na okres od lipca 2019 r. do dnia 30 czerwca 2020 r. została podpisana w dniu 12 lipca 2019r.

W związku ze zmianą ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawodawca nałożył na gminy obowiązek wyodrębnienia rachunku bankowego, na którym gromadzone będą środki pochodzące z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zgodnie z powyższym Urząd Gminy w Dąbrowie Biskupiej spełniając ustawowy obowiązek od października 2019 r. założył w/w rachunek o numerze:

38 9551 0002 0200 0101 2000 0150 .

W ramach gminnego systemu odbioru odpadów komunalnych z posesji zamieszkałych i niezamieszkałych odbierane były następujące rodzaje odpadów w pojemnikach lub workach:

1. z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z częstotliwością jeden raz w miesiącu:

odpady zmieszane – z pojemników lub czarnych worków,

SEGREGACJA:

- tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metale – żółty worek lub pojemnik,
  - szkło – zielony worek lub pojemnik,
  - papier i tektura – niebieski worek lub pojemnik,
  - zielone odpady ulegające biodegradacji, odpady kuchenne – brązowy worek lub pojemnik,
2. **Punkt Selektywnego Zbioru Odpadów Komunalnych (PSZOK)** funkcjonujący na terenie oczyszczalni ścieków, w każdy pierwszy i ostatni piątek miesiąca od godziny 7³⁰ - 15⁰⁰ bez konieczności wcześniejszego zgłoszenia, w innym terminie po uzgodnieniu telefonicznym przyjmowane były:
    - opakowania z papieru i tektury – np. gazety, książki, zeszyty, kartony, torby papierowe itp.
    - metale – np. puszki aluminiowe

- tworzywa sztuczne- np. plastikowe butelki po napojach, torby foliowe, folia z gospodarstwa domowego
- opakowania wielomateriałowe – np. po mleku, napojach, mrożonkach
- szkło – np. słoiki, butelki
- odpady komunalne ulegające biodegradacji – np. trawa, gałęzie
- odpady zielone – np. resztki żywności, obierki z warzyw i owoców
- odpady wielogabarytowe – np. meble – szafy, krzesła, kanapy, okna ramy (bez szyb), wanny
- przeterminowane leki
- chemikalia – np. lakiery, zużyte baterie i akumulatory
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – np. monitory, komputery, telewizory
- żarówki, świetlówki, baterie
- zużyte opony lub części opon od samochodów i rowerów
- odpady budowlane i rozbiórkowe (gruz budowlany z remontów mieszkań),

Transport odpadów do PSZOK mieszkańcy zapewniają we własnym zakresie i na własny koszt.

W ramach działalności edukacyjnej podane zostały zasady prawidłowej segregacji odpadów komunalnych skierowane do mieszkańców poprzez artykuły w czasopiśmie lokalnym „Dąbrowianin”.

Przewidywane potrzeby funkcjonowania systemu gospodarki odpadami w 2020 roku:

- zakup pojemników – w ramach potrzeb,
- czyszczenie przystanków autobusowych – w ramach potrzeb,
- likwidacja dzikich wysypisk – w razie zaistnienia takiej sytuacji,
- działania edukacyjne dla dzieci, młodzieży i dorosłych w ramach programu naprawczego,
- segregacja odpadów wielko pojemnikowa – ustawienia pojemnik w centrach wsi.

W roku 2019 w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych Gmina Dąbrowa Biskupia wydatkowała łącznie kwotę **812 .218,02 zł.**

Przychody wyniosły:

- **726. 589,50 zł** - wpływy za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2019r.
- 716 965,39 zł – wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

- 7 597,60 zł wpływy z tytułu zwrotów kosztów upomnień
- 2 026,51 zł wpływy z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Wydatki:

812 218,02 zł w tym:

- 2 686,32 zł – opłata abonamentowa za oprogramowanie QNet do obsługi systemu gospodarowania odpadami komunalnymi
- 708 497,20 zł – odbiór i zagospodarowywanie odpadów komunalnych
- 271,14 zł – przekazanie i transport do unieszkodliwienia odpadów zebranych w ramach punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
- 6 089,88 zł - usługi pocztowe (upomnienia, wezwania, druki bezadresowe)
- 2 681,40 zł –poeksploatacyjny monitoring składowiska
- 100,30 zł – delegacje pracowników obsługujących system gospodarki odpadami
- 920,64 zł - koszty egzekucyjne, prowizje przekazane Urzędowi Skarbowemu za ściągnięcie zaległości w opłacie
- 1 620,79 zł – odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych
- 1 231,90 zł – szkolenia dla pracowników obsługi systemu gospodarki odpadami
- 60 257,13 zł – wynagrodzenie pracownika ds. gospodarki odpadami i obsługi punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych
- 4 590,54 zł – dodatkowe wynagrodzenie roczne pracowników
- 10 203,76 zł – składki ZUS od pracodawcy
- 374,53 zł – fundusz pracy,
- 2 103,31 - zakup koszy na odpady
- Zakup materiałów i wyposażenia na potrzeby obsługi systemu gospodarki odpadami:
  - 842,18 zł – tonery,
  - 1 804,92 zł – druki, koperty, skoroszyty, artykuły biurowe
  - 66,62 zł – pieczątki,
  - 795,06 zł – biuletyn gospodarki odpadami,
  - 80,40 zł – inne wydatki

W roku 2019 wystawiono 888 upomnień na kwotę 94.570,23 zł i 71 tytułów wykonawczych na kwotę 15.761,50 zł.

Umorzenia, rozłożenia na raty, odroczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2019 nie odnotowano.

Według stanu na dzień 31.12.2019r. liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały **5.059** osób.

Lista osób ujętych w systemie gospodarki odpadami komunalnymi (wg. deklaracji):

- liczba złożonych deklaracji – **1.414**
- liczba osób objętych systemem- **4.789** osób

Liczba złożonych deklaracji od właścicieli nieruchomości, którzy zadeklarowali odbiór odpadów w sposób:

- selektywny wynosi – **1.259** (ujętych 4.156 osób),

właściciele, którzy zadeklarowali odbiór odpadów w sposób:

- zmieszany wynosi - **76** (ujętych 181 osób).

Problem w tym, że część mieszkańców mimo zadeklarowanej segregacji w deklaracjach, odpady segregowane wystawia w ilościach wskazujących na nie do końca prawidłowo prowadzoną segregację odpadów komunalnych.

Różnica w ilości osób zameldowanych, a zadeklarowanych wynosi 270 osób i wynika po części z zamieszkania na terenie innych gmin w Polsce i zagranicą. Powodem różnic w ilościach osób zameldowanych i ujętych w deklaracjach jest też kontynuacja nauki i wyjazdy w celach zarobkowych (zamieszkanie poza Gminą). Ponadto warto zauważyć, że w deklaracji wymienia się osoby faktycznie zamieszkujące daną nieruchomość.

Podstawowym zadaniem dla Gminy w roku 2020 i w latach następnych jest podejmowanie dalszych działań utrwalających mieszkańcom gminy zasady prawidłowej segregacji odpadów komunalnych, co powinno skutkować osiągnięciami poziomów odzysku i recyklingu odpadów komunalnych. Segregacja odpadów to podstawowy obowiązek mieszkańców, do którego zobowiązuje nas ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, od dnia 06 września 2019 roku wszyscy jesteśmy zobligowani ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminie do segregacji odpadów komunalnych .

W 2020 roku w ramach posiadanych środków przewidywany jest zakup pojemników ulicznych, sprzątanie przystanków autobusowych, likwidację dzikich wysypisk odpadów (te wszystkie działania będą prowadzone w ramach potrzeb), działania edukacyjne dla mieszkańców gminy mające na celu prawidłową segregację odpadów.

Zwiększyła się liczba mieszkańców segregujących odpady komunalne w 2018 roku było 197 deklaracji na odbiór odpadów zmieszanych (435 osób ujętych w deklaracji), a na

koniec 2019 roku 76 deklaracji (181 osób ujętych w deklaracji) – to wynik uświadamiania mieszkańcom, że segregacja jest bardziej opłacalna i jest koniecznością.

IX. STAN OŚWIATY GMINY DĄBROWA BISKUPIA W 2019 R.

W roku 2019 na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia funkcjonowały 4 szkoły podstawowe :

- Szkoła Podstawowa im. Ziemi Kujawskiej w Dąbrowie Biskupiej,
- Szkoła Podstawowa im. gen. Władysława Sikorskiego w Parchaniu,
- Szkoła Podstawowa im. Pierańskiego Oddziału Straży Ludowej w Pieraniu,
- Szkoła Podstawowa w Ośniszczewku ,

Od 1 września 2019 r. naukę w 34 oddziałach w szkołach podstawowych rozpoczęło 435 uczniów.

Ponadto od 1 września 2019 r. na terenie gminy powstało Publiczne Przedszkole „Leśna Kraina”, które wspólnie ze Szkołą Podstawową im. Ziemi Kujawskiej w Dąbrowie Biskupiej utworzyło Zespół Szkolno-Przedszkolny w Dąbrowie Biskupiej. Do przedszkola zapisano 94 dzieci, ostatecznie jednak uczęszczało 87.

Przebudowa pod potrzeby przedszkola oraz koszty związane z prowadzeniem nowo powstałego przedszkola dofinansowane były:

- z środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego. w ramach Osi priorytetowej 6. Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry, 6.3 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną, Poddziałania 6.3.1 Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną „Przebudowa przedszkola w Dąbrowie Biskupiej wraz z wyposażeniem” o wartości 1 203 017,13 zł. otrzymano dofinansowanie na kwotę 914 106,11 zł.
- na zadanie „ Przedszkole szansą na lepsze jutro – rozpoczęcie działalności nowo powstałego przedszkola w Gminie Dąbrowa Biskupia” Dofinansowano ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa Innowacyjna Edukacja Działanie Kształcenie ogólne i zawodowe Poddziałanie Wychowanie przedszkolne na kwotę 611 338,10 zł otrzymano dofinansowanie 519 637,38 zł.

Przy pozostałych trzech Szkołach Podstawowych działają oddziały przedszkolne (tzw. „0”), do których uczęszczało 32 dzieci.

Przy trzech szkołach podstawowych funkcjonują punkty przedszkolne w których zajęcia przedszkolne rozpoczęło 45 dzieci. Punkty przedszkolne znajdują się przy Szkole Podstawowej w Ośniszczewku , Pieraniu i Parchaniu.

Punkt przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Parchaniu rozpoczął działalność z dniem 01.09.2019 r. na którą otrzymano dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 10. Innowacyjna Edukacja Działanie 10.2 Kształcenie ogólne i zawodowe Poddziałanie 10.2.1 Wychowanie przedszkolne „Przedszkolakiem być – rozwój oferty przedszkolnej w Gminie Dąbrowa Biskupia” w kwocie 256 273,80 zł. Całkowity koszt zadania wyniósł 301 498,80 zł.

W celu realizacji zajęć edukacyjnych w szkołach było zatrudnionych 81 nauczycieli i 10 nauczycieli w publicznym przedszkolu (niektórzy w niepełnym wymiarze godzin) oraz 18 pracowników obsługi.

Rozpoczęto również realizację projektu w ramach EFS pn. „Po lepszą przyszłość” dotyczącego realizacji zajęć pozalekcyjnych w szkołach oraz ich wyposażenie. Na całość projektu otrzymano dofinansowanie na kwotę 677 567,73 zł. z czego w roku 2019 otrzymano 430 131,52 zł.

Koszt realizacji zadań oświatowych w 2019 r. poniesionych przez Gminę Dąbrowa Biskupia wyniósł 8 561 926,47 zł. na realizację których w 2019 r. gmina otrzymała subwencje, dotacje, granty i środki z projektów unijnych w łącznej kwocie 6 383 125,88 zł w tym :

- 5 247 016 zł – subwencja oświatowej,
- 79 799,00 zł – rezerwa subwencji oświatowej
- 138 897,00 zł – dotacji przedszkolnej,
- 36 774,05 zł – dotacji na zakup podręczników,
- 56 000,00 zł – Aktywna Tablica,
- 8 000,00 zł – Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa,
- 761 691,76 zł – środki z projektów unijnych EFS,
- 648,77 zł – grant w ramach konkursu „Ekologiczny Edukator Szkolny”,

- 10 000,00 zł – darowizna od fundacji „Orlen – DAR SERCA”
- 44 299,30 zł – tytułem wpłat na wyżywienie w przedszkolu.

X. POLITYKA SPOŁECZNA

„Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2016-2025” została przyjęta Uchwałą Nr XX/130/2016 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia w dniu 27 października 2016 r.

Dokument ten zawiera ogólną charakterystykę Gminy oraz główne obszary problemowe tj.:

- niewystarczający poziom aktywności mieszkańców i zintegrowania społeczności lokalnej,
- niski poziom rozwoju gospodarczego gminy, generujący wysokie bezrobocie,
- ograniczenia w dostępie do kultury i edukacji,
- niewystarczające możliwości finansowania przez gminę innych działań niż inwestycje i utrzymanie instytucji gminnych,
- braki w rozwoju gminnej infrastruktury technicznej.

Strategia zawiera następujące cele strategiczne:

1. Stworzenie warunków do trwałego i prawidłowego funkcjonowania rodzin w celu stworzenia podstaw życia społecznego mieszkańców,
2. Przeciwdziałanie marginalizacji osób i rodzin zagrożonych patologiami społecznymi,
3. Stworzenie sprawnego i aktywnego systemu przeciwdziałania negatywnym skutkom długotrwałego bezrobocia,
4. Zapewnienie warunków do sprawnego funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku.

Dominującym podmiotem w zakresie rozwiązywania problemów społecznych na terenie gminy, jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, którego zakres działania jest szeroki. Przedstawiana co roku ocena zasobów pomocy społecznej odzwierciedla działalność nie tylko Ośrodka, ale również jednostek współpracujących w realizacji zadań z zakresu polityki społecznej. Podane w niej dane wykraczają poza obszar pomocy społecznej, lecz ocena niektórych problemów związanych ze zjawiskiem wykluczenia społecznego nie będzie właściwa bez oceny lokalnej sytuacji na rynku pracy, dostępnego zasobu lokali socjalnych, czy też lokalnych możliwości dostępu do różnych form aktywizacyjnych.

Ocena zasobów pomocy społecznej wskazuje możliwości, które wynikają z posiadanych

Głównym celem Programu jest: wspieranie rodzin mających problemy z wypełnianiem swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin.

Cel główny realizowany jest za pomocą celów szczegółowych takich jak:

1. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywania już istniejących,
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dla rodzin z dziećmi,
3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

Program koordynowany jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie.

XI. REALIZACJA PLANU ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY W WONORZU

Środowiskowy Dom Samopomocy w Wonorzu swoją działalność rozpoczął z dniem 1 stycznia 2017 r. Jest Domem typu: A – dla osób przewlekle psychicznie chorych, B – dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, jeżeli jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne, C – dla osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych. Liczba osób skierowanych do placówki na podstawie decyzji administracyjnych wynosi 25 osób (stan na 31 grudnia 2019 r.).

Głównym celem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Wonorzu jest dążenie do poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych, w tym psychicznie chorych na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia poprzez niesienie pomocy i opieki osobom z zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnością intelektualną i wykazującym inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych. Ponadto ŚDS wpiera uczestników oraz ich rodziny i opiekunów, które z powodu choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego mają poważne trudności w życiu codziennym, zwłaszcza w kształtowaniu swoich stosunków z otoczeniem w zakresie edukacji, zatrudnienia oraz zaspokojenia potrzeb bytowych, których samodzielnie nie są w stanie przeczucić.

Różnorodne formy terapii prowadzonej w ośrodku wspomogły nawiązywanie relacji interpersonalnych, zapobiegły pojawianiu się stanów lękowych, nerwicowych oraz depresyjnych u uczestników. Pracownicy podczas prowadzonych zajęć kształtowali w uczestnikach postawy społecznie akceptowane i za pomocą różnych czynności uczyli ich nowych, przydatnych w życiu codziennym umiejętności. Celem terapii zajęciowej było przyspieszenie u uczestników powrotu utraconych funkcji i sprawności lub wyrobienie funkcji zastępczych. Terapia prowadzona była w grupach, z indywidualnym podejściem do każdego podopiecznego. Proponowane czynności były dostosowane do możliwości uczestników oraz w taki sposób aby były wykonalne, działały uspokajająco i mobilizująco oraz miały estetyczne lub praktyczne znaczenie.

Ponadto pracownicy ŚDS prowadzili treningi mające na celu rozwój wszystkich sfer funkcjonowania uczestnika. Dostosowywane były do ich indywidualnych potrzeb i możliwości. Treningi funkcjonowania w życiu codziennym umożliwiły uczestnikom nabycie nawyków poprawnego zachowania się i korzystania z zasobów społeczeństwa. Obejmowały sferę

higieniczną, medyczną, finansową oraz społeczną. Uczestnicy nabyli umiejętności samoobsługi, zaradności życiowej i większej pewności siebie.

Ponadto placówka prowadziła rehabilitację ruchową, poradnictwo pedagogiczne, zajęcia relaksacyjne, integracyjne. Zapewniła także niezbędną opiekę i wsparcie, wyżywienie i usługi transportowe.

Działalność ośrodka opierała się również na współpracy z rodzinami, opiekunami i innymi osobami bliskim uczestnikom, ośrodkami pomocy społecznej oraz powiatowym centrum pomocy rodzinie, poradniami zdrowia psychicznego, szpitalem psychiatrycznym i innymi zakładami opieki zdrowotnej, Powiatowym Urzędem Pracy, organizacjami pozarządowymi, Kościołami i związkami wyznaniowymi, ośrodkami kultury i organizacjami kulturalno – rozrywkowymi, placówkami oświatowymi, innymi jednostkami świadczącymi usługi dla osób niepełnosprawnych, w tym warsztatami terapii zajęciowej, a także innymi osobami lub podmiotami działającymi na rzecz integracji społecznej uczestników.

Zarówno Kierownik Domu, terapeuci zajęciowi, pedagog i główna księgowa posiadają odpowiednie kwalifikacje, doświadczenie i wykształcenie zgodnie z wytycznymi Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Biorą również udział w różnych szkoleniach przydatnych do pracy z uczestnikami.

Ośrodek ten w całości finansowany był z budżetu Wojewody Kujawsko – Pomorskiego. Dotacja na bieżące działania w rozdziale 85203 wyniosła 536 728,00 zł (w tym dotacja celowa „Za życiem” 6 311,00 zł). Kwota zwrotu dotacji do budżetu wyniosła 0 zł.

Reasumując w okresie sprawozdawczym zadania zostały zrealizowane zgodnie z planem i określonymi celami. Wszystkie podejmowane formy aktywności wynikały z indywidualnego planu postępowania wspierająco – aktywizującego każdego uczestnika. Konstruowanie i wdrażanie zajęć terapeutycznych było najważniejszym elementem prowadzenia działań, które konsultowane były z Zespołem Wspierająco – Aktywizującym, z uczestnikiem i poddawane były weryfikacji. W miarę potrzeby, zaplanowane działania omawiane były z rodziną lub opiekunami uczestnika.

W przeciągu całego roku Zespół Wspierająco – Aktywizujący mobilizował uczestników do udziału w zajęciach ŚDS. Oferta Domu opiera się na działaniach długoterminowych, a formy pomocy dostosowane zostały do indywidualnych potrzeb i możliwości każdej z osób uczestniczących w zajęciach. Każdy uczestnik rozwijał się we własnym tempie, bez presji czasu. Praca terapeutyczna i rehabilitacja prowadzona w Domu pomogła w utrzymaniu dobrej kondycji uczestników oraz zapewniła poprawę w zakresie uspołeczniania i kształtowania

umiejętności życiowych. Dzięki prowadzonej terapii uczestnicy nabyli wiele umiejętności pozwalających im uczestniczyć w życiu społecznym. Stali się otwarci na kontakt ze środowiskiem zewnętrznym, zmienili zachowania na bardziej efektywne społecznie, stali się bardziej samodzielni, pozbyli się zahamowań w komunikowaniu się z innymi. Aktywnie uczestniczyli w imprezach wyjazdowych, okolicznościowych, chętni byli do prezentowania swoich umiejętności plastycznych, wokalnych czy sportowych.

Uczestnicy oraz ich rodziny i opiekunowie otrzymali pomoc i wsparcie w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych, problemów występujących w życiu codziennym, rodzinnym, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych. Rehabilitacja prowadzona w ŚDS umożliwiła uczestnikom utrzymanie i poprawę kondycji psychofizycznej.

Dzięki wyjazdom uczestnicy poznali nowe miejsca, zaspakajali swoją ciekawość świata i potrzebę poznania nowych dziedzin życia. Personel Domu zorganizował szereg imprez dodatkowych np. bale karnawałowe, walentynki, dzień kobiet i mężczyzn, śniadanie wielkanocne, dzień dziecka, III Przegląd DISCO, spotkanie wigilijne, integracyjne, udział w przedstawieniach itp. Redagowanie gazetki „JESTEŚMY” oraz profil na portalu społecznościowym sprawiły, że społeczność lokalna śledzi nasze poczynania.

Uczestnicy dzięki udziałowi w zajęciach terapeutycznych kształtowali umiejętności społeczne i umiejętności z zakresu samoobsługi, otrzymali wsparcie w zakresie opieki psychiatrycznej, pedagogicznej i medycznej. Mieli zapewnione poczucie zrozumienia, tolerancji, życzliwości, ochronę godności osobistej, poczucia intymności oraz bezpieczne i higieniczne warunki pobytu.

XII. GMINNY OŚRODEK KULTURY, SPORTU I REKREACJI W DĄBROWIE BISKUPIEJ

Statutowa działalność Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Biskupiej przebiega zgodnie z założonymi planem przedsięwzięć kulturalnych i sportowych. Dzięki własnym środkom budżetowym i wsparciu zewnętrznemu udało się przeprowadzić większość zaplanowanych przedsięwzięć artystycznych i kulturalnych.

Zadania jakie zostały zrealizowane w roku 2019:

Przygotowano wniosek o dofinansowanie Wniosku Do Ministerstwa Sportu i Turystyki w Ramach Programu Animator Sportu Orlik 2012, który realizowano w miesiącach marzec – listopad 2019. Kolejnym zadaniem było przygotowanie i zrealizowanie zajęć podczas ferii zimowych.

W ramach konkursu Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Czarnoziem na Soli przygotowano i zrealizowano projekt „Aktywizacja Osób zagrożonych ubóstwem z terenu gminy Dąbrowa Biskupia” w ramach którego przeszkolono 15 osób w zakresie umiejętności społecznych jak i zawodowych. Projekt ten pozwolił na zakup wyposażenia pomieszczenia gospodarczego w Dworze generała Władysława Sikorskiego w Parchaniu jak również pozwolił na zatrudnienie w nowopowstałym przedszkolu 6 uczestników projektu.

Ośrodek przystąpił do realizacji projektu „Umiem Pływać” skierowanego dla uczniów III klasy szkoły podstawowej, dzięki któremu wszystkie dzieci w tym wieku miały możliwość nauki pływania. Kurs pływania trwał 20 godzin dla każdego ucznia.

We współpracy ze szkołami realizowano również program SKS, w formie dodatkowych zajęć sportowych dla dzieci z terenu całej gminy, prowadzone przez nauczycieli wychowania fizycznego. Program trwał 10 miesięcy

Przez cały rok 2019 realizowano warsztaty kulinarne, artystyczne, wykłady tematyczne, imprezy kulturalne oraz wyjazdy na koncerty dla seniorów w ramach Uniwersytetu III Wieku. W ramach zajęć dla dzieci prowadzone były zajęcia kreatywne.

W lutym rozpoczęto kolejne warsztaty dla dzieci tym razem ze szkołą Tańca Piotra Borzęckiego. W dwóch grupach wiekowych dzieci i młodzież miały możliwość nauki tańca. Sekcja ta umilała czas podczas imprez organizowanych przez GOKSiR w Dąbrowie Biskupiej. Imprezy do których w ciągu roku przygotowywał się Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Biskupiej, jakie zrealizował, bądź brał w nich udział:

5 stycznia 2019 r. – 100 Rocznica Powstania Wielkopolskiego.

Tego dnia o godz. 11.30 rozpoczęto obchody rocznicy w Kościele p.w. św. Mikołaja w Pieraniu gdzie miała miejsce Uroczysta Msza Święta.

W kościele miał również miejsce program Artystyczny uczniów Szkoły Podstawowej w Pieraniu. Następnie goście, delegacje uroczyste przemaszerowali do Szkoły Podstawowej w Pieraniu, gdzie miały miejsce dalsze uroczystości. Pod Tablicą Pamiątkową Pierańskiego Oddziału Straży Ludowej złożono wiązanki kwiatów i wygłoszono okolicznościowe przemówienia. Po zakończeniu oficjalnych uroczystości goście oraz delegacje udali się na poczęstunek do szkoły.

20 styczeń 2019 r. - tego dnia miał miejsce uroczysty happening pod hasłem „*Mowie nienawiści i wszelkiej przemocy mówimy: NIE!*”. O godz. 20.00 zawyła syrena OSP w Dąbrowie Biskupiej- nie były to ćwiczenia, a jeden z elementów akcji. Akcja została spontanicznie zorganizowana przez władze Gminy Dąbrowa Biskupia w związku z tragicznymi wydarzeniami związanymi z zabójstwem prezydenta Gdańska Pawła Adamowicza. Podczas protestu kilkadziesiąt osób w milczeniu wysłuchało utworu „The Sound of silence” oraz „Dziwny jest ten świat”, a także zapaliło znicze.

3 maj 2019 r. Uroczyste Obchody 228 Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Uroczystości zainaugurowała Uroczysta Msza Święta w intencji Ojczyzny w kościele pw. Świętej Trójcy w Chlewiskach z udziałem delegacji, Pocztów Sztandarowych i mieszkańców. Przy ul. Topolowej tego dnia miały miejsce: koncert kwartetu smyczkowego Pro Arte, zabawy dla dzieci z Fantazją Animacje, występ kabaretu w wykonaniu zespołu Bronisławianki oraz zabawa taneczna.

9 czerwca - Impreza z okazji Dnia Dziecka

Dzieci i młodzież mogła korzystać z wielu atrakcji, które miały miejsce na terenie kompleksu sportowo-rekreacyjnego w Dąbrowie Biskupiej. Przygotowano całą moc atrakcji, które zapewniły dzieciom wiele radości i niezapomnianych wrażeń. Wśród atrakcji były: gry i zabawy przygotowane przez „Animacje Pan Emil & Jojo Grupa Eventowa, liczne konkursy z nagrodami, czy wspólne śpiewanie szlagierów muzyki rozrywkowej. Był też pokaz puszczania baniek mydlanych, a także możliwość „przejażdżki” kulą sferyczną „Zorbing”. Najmłodszy mogli bawić się w basenie z piłeczkami, poukładać klocki lub pomalować twarze ze swoimi ulubionymi postaciami z bajek. Była też fotobudka, do której ustawiała się długa

kolejka, dmuchany plac zabaw, zimne napoje, słodczyce i – ma się rozumieć – kiełbaski z grilla. Odbył się również premierowy występ grupy tanecznej „Świeżaki” z GOKSiR-u w Dąbrowie Biskupiej.

13 czerwca w Teatrze Miejskim w Inowrocławiu nastąpiło uroczyste zakończenie kolejnego Roku Akademickiego Uniwersytetu III Wieku .

14 czerwca na Kompleks Boisko – Sportowe „Orlik” w Dąbrowie Biskupiej odbył się Memoriał Leszka Gawrysiaka

Głównym inicjatorem i organizatorem była Komisja Oświaty, Zdrowia i Sportu Rady Gminy wraz GOKSiR w Dąbrowie Biskupiej, a całość odbyła się pod patronatem Wójta Gminy – Marcina Filipiaka. „Turniej został zorganizowany po to, aby upamiętnić postać Leszka Gawrysiaka, kochanego przez uczniów nauczyciela, samorządowca i po prostu przyjaciela” powiedział na rozpoczęcie turnieju Marcin Filipiak.

30 czerwca na terenie Kompleksu Rekreacyjno - Sportowego w Dąbrowie Biskupiej odbył się **VII Brokułowo - Cebulowy Festiwal Smaku** - To jedna z większych imprez organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji. W wydarzeniu, które miało miejsce uczestniczyli przedstawiciele pozostałych gmin Powiatu Inowrocławskiego.

Było gorąco, smacznie i jeszcze raz gorąco, tak w dużym skrócie można opisać VII już Brokułowo - Cebulowy Festiwal Smaku, który odbył się w niedzielę w Parku Gminnym w Dąbrowie Biskupiej. „Zagłębie brokułowo-cebulowe”, za jakie uchodzą tereny Gminy Dąbrowa Biskupia gościło przedstawiciele pozostałych gmin powiatu inowrocławskiego. Swoich przedstawiciele wysłały gminy: Kruszwica – Koło Gospodyń Wiejskich Sołectwa Popowo, Inowrocław – Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich Gminy Inowrocław, Złotniki Kujawskie – Koło Gospodyń Wiejskich Dąbrówka Kujawska, Janikowo – Stowarzyszenie Przyjaciół Sołectwa Góry, Gniewkowo – Koło Gospodyń Wiejskich „Kubaba” w Zajezierzu, Rojewo – Koło Gospodyń Wiejskich Mierogoniewice, Inowrocław - Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich Gminy Inowrocław oraz oczywiście nie mogło zabraknąć przedstawiciela gminy „organizatora”, czyli z Dąbrowy Biskupiej – Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich „Niezapominajki”.

Wakacje z GOKSiR w Dąbrowie Biskupiej w miesiącach lipiec i sierpień 2019. Wśród przygotowanych atrakcji znalazły się między innymi warsztaty i konkursy plastyczne, na

których można było poznać nowe techniki i spędzić pożytecznie czas. Było kolorowo, wesoło i smacznie. Dzieci z gminy Dąbrowa Biskupia uczestniczyły w zajęciach odbywających się łącznie w czterech świetlicach: w Nowym Dworze, Parchaniu, Mleczkowie i w Dąbrowie Biskupiej. W każdy czwartek organizowaliśmy dodatkowo zajęcia z „Fantazja-animacje” dla dzieci na boisku w Sobiesierni i Bąkowie. Niewątpliwie przysłowiową wisienką na torcie były bezpłatne zajęcia taneczne z panem Piotrem Borzęckim. Był to czas wspaniałej, wspólnej zabawy. Dzieci brały udział w zajęciach rękodzielniczych, bawiły się na placach zabaw, grały w tradycyjne planszówki czy np. bilard albo w tenisa stołowego. Staraliśmy się również zapewnić dzieciom poczęstunek, mogły u nas zjeść tosty, gofry czy owoce z bitą śmietaną. Łącznie w naszych zajęciach w świetlicach i na boiskach wzięło udział kilkadziesiąt dzieci z gminy Dąbrowa Biskupia.

07 lipca po raz kolejny Kruszwica gościła sympatyków nowalijek, tym razem pod hasłem "Kujawskie Nowalijki, jak żyć długo, zdrowo i szczęśliwie.". Ciekawy program i sporo niesamowitych atrakcji kulinarnych z nowalijkami w roli głównej przyciągnęły rzeszę zwolenników. Naszą gminę reprezentowało: Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Pieranie, którego stoisko prezentowało się pięknie. Spośród 15 Stowarzyszeń biorących udział w konkursach Pieranie zwyciężyło aż w 4 kategoriach.

19 lipca obył się kolejny już **Piknik LGD „Z Kujawskim jadem w tle” w Kruszwicy**. GOKSiR w Dąbrowie Biskupiej wraz ze Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Wsi Pieranie miał zaszczyt reprezentować Gminę Dąbrowa Biskupia na corocznym „Rodzinnym Pikniku LGD z Kujawskim Jadem w tle”. Był to już VIII Piknik na terenie powiatu Inowrocławskiego, którego organizatorem było Stowarzyszenie LGD Czarnoziem na Soli, Gmina Kruszwica oraz Centrum Kultury i Sportu „Ziemowit”.

25 Sierpnia odbyły się **Dożynki Gminne**. Mszę celebrował ks. kan. Andrzej Leppert, proboszcz miejscowej parafii. Po nabożeństwie wszyscy uczestnicy pod przewodnictwem zespołu Radojewiczanie przeszli do amfiteatru. Tam Wójt Gminy Dąbrowa Biskupia Marcin Filipiak oraz Przewodnicząca Rady Gminy Wiesława Posadzy podziękowali rolnikom za całoroczną pracę. Wójt podziękował wszystkim rolnikom za trud włożony w uprawę roli. Przypomniwał również jak ciężka i wymagająca jest to praca. Specjalne podziękowania skierował do kobiet, które jak zaznaczył nie tylko pomagają w gospodarstwie, ale również troszczą się o „ognisko domowe”. Starostami ubiegłorocznych dożynek w gminie Dąbrowa Biskupia byli: Tomasz Kuś, rolnik z Dąbrowy Biskupiej oraz Anna Graczyk z Dziewy.

28 września w Parchaniu odbyła się konferencja naukowa „WOBEC WYZWAŃ WOJNY I POKOJU – GEN. WŁADYSŁAW SIKORSKI I KUJAWY. Wśród gości tego jakże ciekawego wydarzenia naukowego znaleźli się m.in. Dariusz Kurzawa – Wicemarszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Adam Banaszak – radny wojewódzki, Włodzimierz Figas – Wicestarosta Powiatu Inowrocławskiego, Mirosława Kucol – radna powiatowa oraz radni gminy Dąbrowa Biskupia wraz z przewodniczącą – Wiesławą Posadzy. Nie zabrakło również przedstawicieli wojska: podpułkownika Cezarego Pawłaka z Centrum Doktryn i Szkolenia Sił Zbrojnych im. generała Władysława Sikorskiego w Bydgoszczy oraz majora Sylwestra Ludwiczaka z 2. Pułku Inżynieryjnego w Inowrocławiu. W pierwszej części konferencji zebrani wysłuchali trzech referatów.

Rozpoczął dr Krzysztof Kloc z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie.

Na grunt kujawski przeniósł słuchaczy Edmund Mikołajczak z inowrocławskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego. Ostatni referat przed przerwą wygłosił prof. Tomasz Krzemiński z Instytutu Historii PAN.

Drugi panel rozpoczął prof. Tomasz Łaszkiwicz z Instytutu Historii PAN, następnie wystąpił dr hab. Łukasz Nadolski z Muzeum Wojsk Lądowych w Bydgoszczy. W dalszej części prof. Krzysztof Kania z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz na zakończenie mgr Kamil Anduła – pracownik Wojskowego Biura Historycznego w Warszawie i doktorant UMK w Toruniu.

Na zakończenie konferencji wywiązała się ciekawa dyskusja. Jej uczestnicy odnosząc się do wygłoszonych referatów wskazywali na aktualność niektórych problemów oraz zagrożeń strategicznych. Wyrażano również nadzieję, że pogłębiona wiedza historyczna powinna przyczynić się do zrozumienia i lepszego rozpoznania potencjalnych zagrożeń, a w konsekwencji do uniknięcia nowych konfliktów zbrojnych.

4 października odbyło się **SPOTKANIE AUTORSKIE Z KRZYSZTOFEM SKIBĄ.** Krzysztof Skiba to polski muzyk i autor tekstów, artysta rozrywkowy, wokalista rockowy, członek zespołu Big Cyc gościł w Gminnym Ośrodku Kultury Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Biskupiej, promując swoją książkę „Skiba. Ciągłe na wolności”.

11 Listopad GMINNE OBCHODY 101. ROCZNICY ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI tego dnia odbyły się dwie uroczystości:

LEŚNY BIEG NIEPODLEGŁOŚCI

Tradycyjnie start i meta biegu znajdowały się przy leśniczówce Balczewo w Niemojewie. W wydarzeniu wzięło udział około 750 zawodników. Dzieci biegały na 500, 1000 i 1500 metrów, a dorośli na 5 i 11 kilometrów. Wystartowali również zawodnicy nordic walking. Oczywiście trasy wiodły malowniczymi ścieżkami naszej gminy. Imprezę zorganizowało Stowarzyszenie Sport4Life wraz z partnerami: Gminą Dąbrowa Biskupia, Nadleśnictwem Gniewkowo i Gminnym Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Biskupiej. Dodajmy, iż podczas imprezy organizatorzy zapewnili kącik zabaw dla najmłodszych oraz ciepły posiłek dla każdego uczestnika biegu. Natomiast stowarzyszenia z naszej gminy oraz pracownicy i podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy z Wonorza upiekli przepyszne drożdżówki i rogalce.

MSZA ŚWIĘTA W INTENCJI OJCZYZNY

Po południu mieszkańcy gminy uczestniczyli we mszy świętej w intencji Ojczyzny, odprawionej w kościele parafialnym pw. Świętej Trójcy w Chlewiskach. „Jesteśmy tutaj by uczcić pamięć o tych, którzy zginęli za wolność naszej ojczyzny (...), aby dać świadectwo o tym, że pamiętamy” powiedział Wójt Gminy Dąbrowa Biskupia Marcin Filipiak. Ze wzruszającym programem artystycznym wystąpili uczniowie Szkoły Podstawowej w Dąbrowie Biskupiej.

15 listopada 2019 r. odbyło się spotkanie muzyczne, na którym gościnnie zagrał zespół ZONIIR, po ich koncercie mieszkańcy naszej gminy przejęli scenę.

15 grudnia odbył się **Koncert dla Nieobecnych** w Gminnym Ośrodku Kultury Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Biskupiej. Mający na celu wspomnienia osób, które odeszły...

W roku 2019 GOKS i R w Dąbrowie Biskupiej realizował projekty:

UMIEM PŁYWAC

Marzec – czerwiec 2019

Projekt skierowany do uczniów klasy 3. Celem programu jest nauka pływania.

Współfinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko – Pomorskiego

Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz z budżetu Gminy Dąbrowa Biskupia. Wkład finansowy Gminy Dąbrowa Biskupia w kwocie 2950, 00 zł.

ANIMATOR SPORTU MOJE BOISKO ORLIK

Projekt skierowany do osób korzystających z boiska Orlik oraz osób zainteresowanych zajęciami sportowymi.

Wartość dofinansowania 12 000,00 zł.

Współfinansowanie z Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Biskupiej.

WSPÓŁPRACA W RAMACH PERSPEKTYWY FINANSOWEJ UE NA LATA 2014 - 2020

Przedstawiciele Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Biskupiej w miesiącach od kwietnia do grudnia aktywnie brali udział w realizacji dwóch strategicznych dokumentów dla pozyskiwania środków zewnętrznych tj. Strategii Obszaru Społeczno – Gospodarczego oraz Strategii Lokalnej Grupy Działania „ Czarnoziem na Soli”.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI W DĄBROWIE BISKUPIEJ

Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Biskupiej w 2019 roku aktywnie brał udział w realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji w Dąbrowie Biskupiej jak również został osobą odpowiedzialną za jego wdrażanie.

WYPOSAŻENIE DWORU GENERAŁA WŁADYSŁAWA SIKORSKIEGO- złożenie i realizacja projektu dofinansowanego ze środków Województwa Kujawsko- Pomorskiego.

„AKTYWIZACJA OSÓB ZAGROŻONYCH UBÓSTWEM Z TERENY GMINY DĄBROWA BISKUPIA” – napisanie i zrealizowanie wniosku w ramach lokalnej strategii rozwoju. W projekcie przeszkolono 15 osób zagrożonych ubóstwem z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia. W ramach projektu wyposażono zaplecze gospodarcze w Dworze generała Władysława Sikorskiego w Parchaniu.

ZESPÓŁ LUDOWY RADOJEWICZANIE działa przy GOKSiR w Dąbrowie Biskupiej jako sekcja. Koszty jakie z tego tytułu pokrywa Ośrodek to: wynajem autokaru, noclegi, akredytacje i wyżywienie, wynagrodzenie.

W ramach przychodów Ośrodek Kultury pozyskał środki z prowadzonej działalności, zajęć, Aerobiku, szkoły tańca oraz zajęć organizowanych w ramach Uniwersytetu III Wieku, jak również z UE i opłat za występy Zespołu Ludowego Radojewiczanie.

Poza poszczególnymi działaniami w Ośrodku odbywa się:

aerobic i Zumba, zajęcia artystyczne, zajęcia popołudniowe dla chętnych – plastyczne, muzyczne, sportowe, zajęcia w ramach Uniwersytetu III Wieku

BUDŻET GOKSIR W DĄBROWIE BISKUPIEJ WYNIÓSŁ:

Dotacja podmiotowa z budżetu gminy : 393 000,00

Przychody z działalności: 24 519,17 zł

Pozostałe przychody: 131 657,59 zł w tym na realizację projektu EFS: 126 935,00 zł.

XIII. GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W DĄBROWIE BISKUPIEJ

Gminna Biblioteka Publiczna niezmiennie służy mieszkańcom gminy Dąbrowa Biskupia, upowszechniając i promując czytelnictwo, prowadząc działalność informacyjną oraz kulturalno-edukacyjną.

W zakresie wypełniania swoich zadań biblioteka w coraz szerszym zakresie podejmowała współpracę z mieszkańcami, stowarzyszeniami jak i instytucjami

Gminna Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Biskupiej była czynna przez 22 godziny w tygodniu od stycznia do końca czerwca natomiast od lipca do końca grudnia 41,5 godziny, czas został wydłużony dzięki zatrudnieniu stażysty z Powiatowego Urzędu Pracy .

Filia GBP W Pieraniu była czynna w czwartek 8 godz.

Filia GBP w Radojewicach była czynna w piątek 8 godz.

Filia GBP w Wonorzu czynna była we wtorek i czwartek 8 godz.

Od lipca 2013 roku został uruchomiony Punkt Biblioteczny w Domu Pomocy Społecznej w Parchaniu.

ZADANIA PODSTAWOWE

1. Gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych, zakup nowości wydawniczych z uwzględnieniem poszczególnych grup czytelniczych, uzupełnianie księgozbioru o aktualnie obowiązujący kanon lektur szkolnych, udostępnianie zbiorów na miejscu, wypożyczanie na zewnątrz ,wprowadzanie do systemu MAK+.
2. Udostępnianie usług internetowych.
3. Ocena posiadanych zbiorów pod kątem ich przydatności w środowisku i dokonywanie niezbędnych selekcji.
4. Popularyzacja książki i czytelnictwa, poprzez akcentowanie ważniejszych rocznic literackich i historycznych.
5. Wspieranie systemu edukacji, poprzez rozwijanie zainteresowań czytelniczych wśród dzieci i młodzieży szkolnej.
6. Opracowanie planu pracy z uwzględnieniem potrzeb środowiska.
7. Gromadzenie i przechowywanie dokumentacji związanej z działalnością biblioteki.
8. Gromadzenie materiałów regionalnych.
9. Utrzymanie czystości pomieszczeń bibliotecznych i dbałości o sprzęt.

GROMADZENIE I OPRACOWANIE ZBIORÓW

Podstawowym warunkiem prawidłowego funkcjonowania biblioteki jest systematyczny

przyptyw nowości wydawniczych.

Gminna Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Biskupiej jako instytucja upowszechniająca czytelnictwo w pierwszym rzędzie opiera się na istnieniu racjonalnie skompletowanym księgozbiorze, księgozbiór jest podstawowym czynnikiem warunkującym pracę w bibliotece. Wielką popularnością cieszą się wśród czytelników zakupy nowości książkowych, jak również uzupełnianie kontynuacji tomowych. Oferta jest atrakcyjna a czytelnik ma stały dostęp do nowości wydawniczych. W roku sprawozdawczym zakupiono książki z dotacji jak również ze środków własnych, pozycje dla dzieci, młodzieży, dorosłych, oraz literaturę niebeletrystyczną.

Zakupiono 562 woluminy na kwotę 9 509, 97zł w tym:

Budżet własny – 323 wol. za kwotę 6 240,97 zł

Środki Biblioteki Narodowej – 239 wol. za kwotę 3 269,00 zł

Liczba zakupionych książek na 100 mieszkańców w bibliotece wynosi 11,1 książki

Średnia cena książki wyniosła około 17,00 zł.

Księgozbiór w GBP – 21 535 wol.

Księgozbiór Filii w Pieraniu – 3 810 wol.

Księgozbiór Filii Radojewice – 5 829 wol.

Księgozbiór Filii Wonorze – 9 339 wol.

Na koniec 2019 roku księgozbiór biblioteki liczył 40513 książek oraz 76 audiobooków.

W minionym roku zaprenumerowano 10 tytułów czasopism na ogólna sumę 1332 zł

(Gazeta Pomorska, Mój Piękny Ogród, Przyjaciółka, Poradnik Bibliotekarza, Przyroda Polska, Świetlica w Szkole, Podróże, Zdrowie, Promyczek dobra, Poradnik Domowy).

Prasa udostępniana jest na miejscu , można również wypożyczać do domu.

CZYTELNICTWO I WYPOŻYCZENIA

W 2019 roku w Bibliotece zarejestrowano 409 czytelników.

Liczba czytelników na 100 mieszkańców wyniosła 8

Tabela przedstawia kategorie wiekową czytelników:

Czytelnicy wg wieku	Do lat 15	16-19 lat	20-24 lat	25-44 lat	45-60 lat	Powyżej 60 lat
GBP Dąbrowa B	55	16	14	58	59	37
F. Pieranie	32	6	4	5	10	7
F. Radojewice	13	2	2	9	4	5
F. Wonorze	25	10	4	13	10	9

Tabela przedstawia kategorie czytelników według zajęcia

Czytelnicy wg zajęcia	Osoby uczące się	Osoby pracujące	Studenci	Pozostali	Inni zatrudnieni	Nie zatrudnieni
GBP Dąbrowa B.	72	90	12	77	27	47
F. Pieranie	39	13	3	12	1	8
F Radojewice	16	12	8	7	1	10
F. Wonorze	31	20	4	20	2	22

W ciągu roku ze zbiorów bibliotek wraz z filiami i punktem bibliotecznym wypożyczono ogółem książki 4912 użytkownikom, z czytelni komputerowej skorzystało 754 osoby, czytelnię odwiedziło ogółem 1925 użytkowników przy udostępnieniu na miejscu 2197 woluminy oraz 2770 czasopism nieoprawnych. Najwięcej książek wypożyczono z literatury pięknej dla dorosłych.

Od lipca 2013 roku został uruchomiony Punkt Biblioteczny w Domu Pomocy Społecznej w Parchaniu dla pensjonariuszy domu jak i pracowników. Obecnie jest zarejestrowanych 38 czytelników, którzy wypożyczyli 303 książki.

Liczba wypożyczeń księgozbioru na 100 mieszkańców wyniosła 153,51 książek.

GBP Dąbrowa Biskupia - zarejestrowano 201 czytelników

KOMPUTERYZACJA BIBLIOTEK

Posiadamy w Gminnej Bibliotece Publicznej 3 komputery otrzymane w ramach programu „Ikonka” oraz jeden do prac administracyjnych. W Filii GBP w Pieraniu posiadamy

3 komputery w ramach programu „IKONKA CD”.

Po jednym zestawie Komputerowym w ramach Programu Rozwoju Bibliotek: Filia Radojewice i Filia Wonorze - wszystkie są udostępniane dla czytelników i wszystkie są podłączone do internetu.

Wszystkie placówki posiadają bezpłatny, publiczny dostęp do internetu. Posiadamy dostęp do internetu poprzez stałe łącze. W roku sprawozdawczym zakupiono komputer z oprogramowaniem dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Dąbrowie Biskupiej a wyłączono jeden komputer z powodu zużycia.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNO-EDUKACYJNA

Obok działalności statutowej biblioteki, jaką jest gromadzenie, opracowanie i udostępnianie księgozbioru, placówka prowadzi działalność kulturalną. Biblioteka w zakresie popularyzacji książki prowadzi następujące formy pracy z książką:

- wystawy nowych książek jako forma informacji o książkach, promowanie najnowszych publikacji,
- wystawki notek biograficznych autorów i książek z nimi związanych
- mini konkursy czytelnicze,
- praca indywidualna z czytelnikiem (np. pomoc w wyszukiwaniu informacji w internecie, pomoc w wyszukiwaniu ze słowników).

W okresie wakacyjnym odbywały się zajęcia artystyczne, robótki ręczne z wykorzystaniem papieru, wełny, masy solnej i innych pomocy dla dzieci. Zajęcia przeprowadzone przez bibliotekarzy cieszyły się popularnością i zaangażowaniem z obydwóch stron.

Gminna Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Biskupiej przystąpiła do projektu Instytutu Książki „Mała książka wielki człowiek” skierowanego dla dzieci w wieku 3 do 6 lat, współpracowała ze Szkołami Podstawowymi i przedszkolami, Środowiskowym Domem Samopomocy Społecznej w Wonorzu, Domem Pomocy Społecznej w Parchaniu.

Zorganizowano spotkanie autorskie dla użytkowników biblioteki jak i dla uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy Społecznej we Wonorzu.

Utworzono kółko hafciarskie. Działa wymiana książek w filiach przez co zwiększa się dostęp do nowości wydawniczych a w razie potrzeby innych lektur.

Gminna Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Biskupiej przystąpiła do portalu społecznościowego Facebook, na którym prezentowana jest bieżąca działalność.

SZKOLENIA I DOKSZTAŁCANIE

Biblioteka korzystała ze szkoleń organizowanych przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Bydgoszczy m.in. szkolenia dotyczącego programu bibliotecznego MAK+, który został zainstalowany we wszystkich placówkach bibliotecznych. Obecnie prowadzone są prace nad wprowadzeniem księgozbioru do programu. Księgozbiór wprowadzany jest na bieżąco.

KONTROLE W BIBLIOTECE

W lutym została przeprowadzona kontrola finansowa z dotacji udzielonej przez Gminę Dąbrowa Biskupia

BUDŻET BIBLIOTEKI

1. Na realizację zadań biblioteki organizator przyznał 138.000,00 zł.
2. Pozyskano dotację z Biblioteki Narodowej na zakup nowości wydawniczych w kwocie 3.009,00

Gminna Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Biskupiej na 31.12.2019 r. poniosła koszty w kwocie – 118.303,40 zł , które w stosunku do planu działalności stanowiły 83,90%.

Wynik finansowy na dzień 31.12.2018r. wynosił 0 zł.

Na 31.12.2019 roku Gminna Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Biskupiej nie posiadała zobowiązań wymagalnych.

XIV. LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2016-2023 został przyjęty uchwałą Rady Gminy Dąbrowa Biskupia Nr XXXII/ 222/2018 w dniu 28 lutego 2018 roku. W kwietniu 2018 roku został wpisany do wykazu programów rewitalizacji Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Jego aktualizacja została zapisana w Uchwale Nr VI/22/2019 z 25 kwietnia 2019r. zaktualizowano Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2016 – 2023. Dotyczyła ona zmiany w planowanych inwestycjach na obszarze rewitalizacji mianowicie dopisaniu drogi prowadzącej do świetlicy środowiskowej w Pieraniu, a co za tym idzie do zwiększeniu kwoty dofinansowania o jakie gmina mogła wnioskować w ramach konkursów ogłaszanych przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Czarnoziem na Soli.

W Lokalnym Programie Rewitalizacji wyznaczono następujące obszary:

- **Obszar zdegradowany** – jest to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale także wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów. Stan kryzysowy to stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w innych sferach.
- **Obszar rewitalizacji** – jest to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny przemysłowe (w tym portowe i powydobywcze), powojkowe lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

Obszar zdegradowany gminy

Delimitacja obszaru zdegradowanego na obszarach wiejskich, zgodnie z „Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020” powinna odbywać się poprzez wskazanie miejscowości wykazujących stan kryzysowy (za obszar zdegradowany uważa się całą miejscowość, w której stwierdzono występowanie stanu kryzysowego).

Wyznaczanie obszarów zdegradowanych

Przeprowadzone na podstawie analizy zgromadzonych danych statystycznych badanie delimitacyjne wykazało, że **do obszarów zdegradowanych w gminie Dąbrowa Biskupia**, z uwagi na ponadprzeciętną koncentrację zjawisk problemowych w sferze społecznej (wysoki udział osób korzystających z pomocy społecznej, wysoki udział osób bezrobotnych w ogólnej ludności w wieku produkcyjnym) oraz sferze przestrzenno-funkcjonalnej (dostępność obiektów infrastruktury aktywizacji mieszkańców) i/lub sferze gospodarczej (liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności) **zaliczyć można następujące miejscowości:**

- Bąkowo
- Dziewa
- Głojkowo
- Nowy Dwór
- Pieczyska
- Radojewice
- Sobiesierne
- Walentynowo
- Wola Stanomińska
- Zagajewiczki

Obszar rewitalizacji gminy

Na podstawie analizy kryteriów określonych w Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2016-2023 do obszarów rewitalizacji zaliczono następujące miejscowości:

- Bąkowo,
- Dziewa,

- Głojkowo,
- Nowy Dwór,
- Pieczyska,
- Sobiesiernie.

Wskazane powyżej podobszary tworzące obszar rewitalizacji Gminy Dąbrowa Biskupia cechują się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, zdecydowanie przekraczając wartości średnie dla gminy. Z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego tych terenów gmina zamierza prowadzić na nich rewitalizację.

Miejscowości wskazane jako obszar rewitalizacji stanowią spójną przestrzeń co wypełnia zasadę koncentracji przestrzennej i zwiększa efektywność prowadzonej interwencji. Ponadto ich przestrzenne skoncentrowanie w niedużej odległości od głównego lokalnego centrum aktywności społecznej jakim jest świetlica środowiskowa w Pieraniu, w której planuje się realizację działań społecznych skierowanych dla społeczności obszaru rewitalizacji, gwarantuje dogodny dostęp wszystkim mieszkańcom, a tym samym zwiększa szansę na aktywizację ludności zagrożonej wykluczeniem i powodzenie procesu odnowy obszaru w wymiarze społecznym.

Obszary rewitalizacji łącznie zamieszkuje 631 osób, co stanowi 12,2% ludności gminy ogółem. Łączna powierzchnia obszarów rewitalizacji to ok. 19,76 km², czyli 13,4% całkowitej powierzchni gminy. Wyznaczony obszar rewitalizacji spełnia zatem kryteria określone w Wytycznych Ministra Rozwoju nie przekraczając 20% powierzchni gminy i 30% ludności gminy.

W 2019 roku gmina złożyła wniosek na realizację zadania pt. „Modernizacja i doposażenie świetlicy środowiskowej w Pieraniu wraz z zagospodarowaniem otoczenia” w ramach konkursu ogłoszonego przez Stowarzyszenie Lokalną Grupę Działania Czarnoziem na Soli w ramach Osi priorytetowej 7. Rozwój lokalny kierowany przez społeczność, Działania 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 finansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

XV.GMINNY PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIAZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ NARKOMANII

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką należy do zadań własnych Gminy w oparciu o Gminny Program Profilaktyki Alkoholowej oraz Narkomanii i ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do działań związanych z profilaktyką należy zaliczyć działania promujące zdrowie, leczenie oraz pomoc rodzinom w radzeniu sobie z alkoholizmem jej członków (współuzależnienie).

W realizacji zadań Programu Komisja współpracowała ze szkołami z terenu Gminy, z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją i Sądem.

1. STAN SZKÓD I ZAGROŻEŃ.

Narkomania stanowi wyzwanie cywilizacyjne o zasięgu globalnym. Niesie za sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego. Związana jest ściśle z wieloma problemami społecznymi, jak ubóstwo, bezrobocie, prostytutka, przestępczość, bezdomność.

Poziom bezrobocia w Gminie ma duży wpływ i sprzyja powstawaniu uzależnień od alkoholu. W Powiatowym Biurze Pracy w Inowrocławiu zarejestrowanych na koniec roku 2019 było 236 bezrobotnych, w tym 130 kobiet. Z prawem do zasiłku 50, w tym 22 kobiety.

Do szkół podstawowych na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia uczęszcza łącznie 602 dzieci. Z informacji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej w Gminie jest 19 rodzin patologicznych, w których żyją 32 osoby.

Z informacji Komendy Powiatowej Policji w Inowrocławiu wynika, że odnotowano szereg zdarzeń na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia, których przyczyną był alkohol. Zdarzenia te przedstawiają się następująco:

1. interwencje domowe – 10,
2. interwencje związane z osobami nietrzeźwymi – 9,
3. kierujący pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwości – 2,
4. osoby doprowadzone do PPOZ (Policyjne Pomieszczenie dla Osób Zatrzymanych) w Inowrocławiu w celu wytrzeźwienia – 17 ,
5. interwencje domowe dotyczące przemocy z wykorzystaniem procedury
6. „Niebieska karta” – 6,
7. interwencje związane ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych – 1,
8. nie stwierdzono przestępstw narkotykowych

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Dąbrowa Biskupia wynosi ogółem 15, w tym:

1) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - 15

- a) do 4,5% oraz piwo – 15 punktów,
- b) od 4,5% do 18 % - 14 punktów,
- c) powyżej 18% - 15 punktów,

2) ogródki piwne - 2

3) zezwoleń jednorazowych - 6

Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada 337 mieszkańców.

2. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbrowie Biskupiej W 2019 Roku:

1.	Liczba złożonych wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie leczenia odwykowego przeciwalkoholowego w 2019r., w tym:	15
	Wnioski o wszczęcie postępowania w sprawie leczenia odwykowego przeciwalkoholowego w 2019r. złożone przez rodzinę	3
	Wnioski o wszczęcie postępowania w sprawie leczenia odwykowego przeciwalkoholowego w 2019r. złożone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2
	Wnioski o wszczęcie postępowania w sprawie leczenia odwykowego przeciwalkoholowego w 2019r. złożone przez Komendę Powiatową Policji w Inowrocławiu	10
	Wnioski o wszczęcie postępowania w sprawie leczenia odwykowego przeciwalkoholowego w 2019r. złożone przez Prokuraturę	1
2.	Liczba przeprowadzonych rozmów	9
3.	Ilość pism skierowanych do biegłych sądowych (psychologa i psychiatry) o wydanie opinii w zakresie uzależnienia od alkoholu	10
4.	Ilość wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu skierowanych do Sądu Rejonowego w Inowrocławiu	5

4. PRZEDSIĘWZIĘCIA REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU PROFILAKTYKI ALKOHOLOWEJ ORAZ NARKOMANII

1. profilaktyka i terapia kierowana do dzieci i młodzieży z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia:

- Dzięki współpracy z Komendą Powiatową Policji w Inowrocławiu zostały zorganizowane pogadanki profilaktyczne dla uczniów, w efekcie których, nauczyli się

jak bezpiecznie pokonywać drogę do szkoły i do domu, bezpiecznie spędzać ferie zimowe oraz wypoczynek letni. Uczniowie zostają pouczeni o konsekwencjach swojego zachowania, uczestniczą w prelekcji dotyczącej bezpieczeństwa, demoralizacji oraz odpowiedzialności za czyny karalne.

- W szkołach odbyły się również zajęcia warsztatowe m.in. program Debata rekomendowany przez Państwową Agencję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który ma charakter uprzedzający. Jego zadaniem jest zapobieganie przedwczesnemu używaniu alkoholu, towarzyszącym temu konsekwencjom oraz promowanie postawy trzeźwości. Prowadzone są m.in. wywiadówki profilaktyczne, szkolenia, np. „Mediacja rówieśnicza”, spektakle profilaktyczne.

2. w świetlicach wiejskich w Ośniszczewie i w Radojewicach prowadzone były zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, a w świetlicy środowiskowej w Pieraniu zajęcia socjoterapeutyczne oraz opiekuńczo-wychowawcze.

- zajęcia opiekuńczo – wychowawcze realizowane były także przez Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Biskupiej. Zajęcia odbywały się w świetlicach wiejskich: w Nowym Dworze, Mleczkowie, Parchaniu, Dąbrowie Biskupiej oraz na boiskach sportowych w Sobiesierni i Bąkowie w okresie 01.07.2019-31.08.2019

3. działalność profilaktyczna, edukacyjna i terapeutyczna,

4. prowadzenie punktu ds. uzależnień:

- Punkt czynny jest raz w tygodniu przez 2 godziny (piątek w godz. 15.00 do 17.00)
W roku mienionym psychoterapeuta udzieliła 36 porad 9 osobom. Problematyka rozmów dotyczy:

- nadużywania alkoholu przez bliską osobę,
- picia alkoholu przez zgłaszającą się osobę.

Punkt udzielił pomocy i wsparcia w różnych kategoriach problemów. Pomoc mogą znaleźć osoby uzależnione i współuzależnione oraz osoby będące w kryzysie. Podczas spotkań zainteresowani uzyskali podstawową wiedzę o chorobie alkoholowej, sposobie radzenia sobie z problemem alkoholowym jak i postępowania w trudnych sytuacjach.

5. Od stycznia do czerwca 2019 roku psycholog pracował przez 72 godziny a od września do grudnia 2019 przez 43 godziny. Prowadził konsultacje indywidualne z dziećmi, rodzicami i nauczycielami celem udzielenia wsparcia, porady lub diagnozy. Część spotkań miała charakter terapeutyczny. Większość zgłaszanych problemów dotyczyła zaburzeń emocjonalnych uczniów, problemów w relacjach z rówieśnikami i dorosłymi oraz problemów wychowawczych.

6. informacja i propaganda:
  - Komisja udostępnia literaturę i materiały edukacyjne, broszury, ulotki o tematyce alkoholowej i przemocy w rodzinie.
7. szkolenia z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:
  - Komisja uczestniczyła w szkoleniach dotyczących zmian w przepisach dotyczących ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
8. wydatki związane z realizacją Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii

Środki pozyskiwane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczone są w całości na prowadzenie działań profilaktycznych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Wpływy środków za zezwolenia alkoholowe w 2019 roku wyniosły: 80 003,39zł

Środki niewykorzystane w 2018 roku, które przeszły na rok 2019 wyniosły: 10 455,63zł

L.p.	Rodzaj wydatku	Kwota
1.	Dofinansowanie zadania Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia Pogotowia dla ofiar przemocy w rodzinie	256,50
2.	Składki na ubezpieczenie społeczne	5 119,70
3.	Wynagrodzenia bezosobowe: - za posiedzenia komisji - umowy zlecenie	8 352,00 46 380,98
4.	Zakup materiałów i wyposażenia	3 196,63
5.	Zakup usług pozostałych: - przedstawienia profilaktyczne, warsztaty profilaktyczno-edukacyjne, warsztaty terapeutyczne w szkołach na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia - opłata za przewóz uczniów ze szkół z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia - prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych w świetlicach w Nowym Dworze, Mleczkowie, Parchaniu, Dąbrowie Biskupiej oraz na boiskach sportowych w Sobiesierni i Bąkowie w okresie 01.07.2019-31.08.2019 przez GOKSiR w Dąbrowie Biskupiej - udostępnienie basenów krytej pływalni w Radziejowie - badanie i diagnoza uzależnienia od alkoholu (8 szt.)	7 000,00 800,00 4 000,00 368,00 1 536,00
6.	Opłata sądowa	683,64
7.	Szkolenia	2 735,32
RAZEM		80 428,77

XVI. PROGRAM WSPÓŁPRACY GMINY DĄBROWA BISKUPIA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI I INNYMI PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO

Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia działa blisko 14 stowarzyszeń z czego 1 jest Stowarzyszeniem zwykłym zarejestrowanym w rejestrze prowadzonym przez Starostwo Powiatowe, 6 to Ochotnicze Straże Pożarne a pozostałe 7 to stowarzyszenia zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym.

W gminie Dąbrowa Biskupia od 2010 roku działa koordynator ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Gmina Dąbrowa Biskupia w 2019 r. zleciła realizację zadań publicznych w następujących zakresach:

- 1. wspieranie i upowszechnianie Kultury fizycznej,**
- 2. działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych**
- 3. edukacji, oświaty i wychowania**

Na wykonywanie zadań publicznych w 2019 roku w zakresie **Upowszechniania kultury fizycznej** na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia, przyznano dotacje w oparciu o ustawę o sporcie.

1. Komisja opiniodawcza uznała ofertę złożoną w dniu 13.02.2019 przez:

- LZS Dąb Bąkowo za kompletną i prawidłowo przedstawioną.

Pozytywnie oceniła możliwość realizacji zadań **przez Stowarzyszenie Ludowy Zespół Sportowy „Dąb”** :

„Organizacja szkoleń, treningów i udział w turniejach i rozgrywkach ligowych w piłkę nożną dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia”.

Kalkulację kosztów realizacji zadania uznano za prawidłową .

W ofercie uwzględniono zabezpieczonych środków publicznych.

Biorąc pod uwagę powyższe komisja pozytywnie ocenia możliwość realizacji zadania.

Podmiot ten otrzymał dotację w wysokości 37 000,00 zł. .

Zadanie zostało zrealizowane zgodnie z ofertą.

2. Komisja opiniodawcza uznała ofertę złożoną w dniu 14.11.2019 przez:

- LZS Dąb Bąkowo za kompletną i prawidłowo przedstawioną.

Pozytywnie oceniła możliwość realizacji zadań przez **Stowarzyszenie Ludowy Zespół Sportowy „Dąb”** :

„Organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Dąbrowa Biskupia”.

Kalkulację kosztów realizacji zadania uznano za prawidłową .

W ofercie uwzględniono zabezpieczonych środków publicznych.

Biorąc pod uwagę powyższe komisja pozytywnie ocenia możliwość realizacji zadania.

Podmiot ten otrzymał dotację w wysokości 6 000,00 zł.

Zadanie zostało zrealizowane zgodnie z ofertą.

Otwarty konkurs na wykonywanie zadań publicznych w 2019 roku w zakresie **działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych** ogłoszono w dniu **17.09.2019** roku na tą okoliczność wpłynęło ofert złożone przez:

- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Chlewiska
- Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich „Niezapominajki” z Przybysławia
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Pieranie
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju „Razem” Chróstowo
- Stowarzyszenie Dąbrowa Biskupia

Komisja konkursowa w dniu 10.10.2019 roku uznała ofertę wszystkich 5 podmiotów za kompletną i prawidłowo przedstawioną.

Pozytywnie oceniła możliwość realizacji zadania przez Stowarzyszenia

Kalkulację kosztów realizacji zadania uznano za prawidłową .

W ofercie uwzględniono wysokość środków publicznych zgodnie z ogłoszeniem.

Wymogi określone w ogłoszeniu oraz ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie zostały spełnione.

Biorąc pod uwagę powyższe komisja pozytywnie oceniła możliwość realizacji zadania.

Każdy z podmiotów otrzymał na realizację zadania kwotę w wysokości:

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Chlewiska

- wsparcie w wysokości 2 000,00 zł. na zadanie pt. „Rękodzielnictwo”

Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich „Niezapominajki” z Przybysławia

- wsparcie w wysokości 2 000,00 zł. na zadanie pt. „Integracja mieszkańców Przybysławia”.

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Pieranie:

- wsparcie w wysokości 2 000,00 zł. na zadanie pt. „Tradycja a nowoczesność w kuchni kujawskiej- Gotowanie z pasją.”

Stowarzyszenie Dąbrowa Biskupia

- wsparcie w wysokości 2 000,00 zł. na zadanie pt. „Aktywne uczestnictwo w kulturze poprzez zróżnicowane zadania praktyczne dla mieszkańców Dąbrowy Biskupiej i okolic.”

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju „Razem”

- wsparcie w wysokości 2 000,00 zł. na zadanie pt. „Warsztaty wikliniarskie-wiklinowe cuda”

Zadania zostały zrealizowane zgodnie z ofertą.

Otwarty konkurs na wykonywanie zadań publicznych w 2019 roku w **zakresie edukacji, oświaty i wychowania ogłoszono** w dniu 21.12.2018 . W dniu 10 stycznia 2019 r. wpłynęła jedna oferta złożona przez:

- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Chlewiska

Komisja oceniająca w dniu **16.01.2019 roku** uznała ofertę za kompletną i prawidłowo przedstawioną.

Pozytywnie oceniła możliwość realizacji zadania przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Chlewiska.

Kalkulację kosztów realizacji zadania uznano za prawidłową .

W obu ofertach uwzględniono wysokość środków publicznych zgodnie z ogłoszeniem.

Podmiot ten otrzymał dotację w wysokości 17 000,00 zł

W październiku 2019 r. przeprowadzono konsultacje w sprawie programu współpracy z organizacjami pozarządowymi na rok 2020.

W roku 2019 organizacje pozarządowe aktywnie współpracowały z Gminnym Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Biskupiej oraz Urzędem gminy Dąbrowa Biskupia reprezentując gminę Dąbrowa Biskupia na zewnątrz gdzie zajmowały wysokie miejsca. Swoimi pracami oraz przygotowanymi posiłkami wspierały organizowanie imprez gminnych. Należy zaznaczyć że wszystkie Stowarzyszenia działają nieodpłatnie a ich członkowie wykonują zadania jako wolontariusze.

XVII. PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY DĄBROWA BISKUPIA

Zgodnie z ustawą o ochronie zwierząt na terenie corocznie podejmowana jest uchwała zatwierdzająca program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia. W 2019 r. program został zatwierdzony uchwałą nr V/31/2019 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 28 marca 2019 r.

Program określa w jakim zakresie Gmina podejmuje działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa i poszanowania prawa do godnego życia zwierząt. Program obejmuje swoim zakresem zarówno opiekę nad zwierzętami domowymi, jak i dziko żyjącymi.

W ramach programu podpisano umowę ze schroniskiem dla zwierząt bezdomnych w Inowrocławiu, gwarantującą 24 godzinną opiekę, wyżywienie oraz opiekę weterynaryjną, zwierząt które przekazywane są z terenu gminy Dąbrowa Biskupia. Rocznie z terenu Gminy, przewija się około 30 szt. bezdomnych zwierząt, a stałych pensjonariuszy jest na poziomie 10-15 szt. W związku z prowadzoną przez schronisko akcją adopcyjną zwierząt bezdomnych około 50% zwierząt znajduje nowy dom. Dla bieżącej opieki i interwencji przy zdarzeniach z udziałem zwierząt na obszarze Gminy podpisano umowę z lekarzem weterynarii, który udziela pomocy poszkodowanym osobnikom.

Bardzo istotnym elementem jest także możliwość krótkotrwałego przetrzymania zagubionego zwierzęcia w gospodarstwie rolnym we wsi Ośniszczewko.

W ramach programu przeprowadzono interwencje w zdarzeniach losowych. Poszkodowanym zwierzętom udzielano pomocy weterynaryjnej. W przypadku zgonu zwierzęcia, podpisano umowę z firmą zajmującą się utylizacją zwłok.

Program jest finansowany ze środków gminnych i w skali roku 2019 to był wydatek 82 801,30 zł z czego utrzymanie zwierząt w schronisku to 72 472,68 zł a na odławianie 6440,13 zł.

XVIII. GMINNY PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY DĄBROWA BISKUPIA NA LATA 2019-2022

W 2019 roku został opracowany Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Dąbrowa Biskupia. Podstawę prawną opracowania GPOnZ stanowi ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, która mówi o obowiązku sporządzania przez samorządy wojewódzkie, powiatowe oraz gminne programu opieki nad zabytkami na okres czterech lat.

W świetle ustawy ochrona zabytków to aktywność administracji publicznej, która ma na celu stworzenie sprzyjających okoliczności prawnych, finansowych i organizacyjnych, służących zachowaniu, zagospodarowaniu i utrzymaniu zabytków, zapobieganiu zagrożeniom, niszczeniu, niewłaściwemu użytkowaniu, uszczupleniu zasobów zabytków, a także kontroli stanu zachowania i przeznaczenia zabytków oraz uwzględnianiu tych zadań w kształtowaniu polityki planistycznej i środowiskowej. Termin opieka nad zabytkami obejmuje działania właścicieli zabytków, które tworzą warunki dla naukowego badania zabytków, prowadzenia przy nich prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych, zabezpieczenia i utrzymania ich samych oraz ich otoczenia w jak najlepszym stanie oraz popularyzowania i upowszechniania wiedzy o nich. W ustawie określono kwestie związane z ochroną i zarządzaniem dziedzictwem kulturowym, a szczególnie zagadnienia tworzenia krajowego programu ochrony i opieki nad zabytkami oraz organizację organów ochrony zabytków. Zadania i kompetencje w zakresie ochrony zabytków wykonuje Generalny Konserwator Zabytków w imieniu ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz wojewódzcy konserwatorzy zabytków działający w imieniu wojewodów.

Zapisy ustawy, zwłaszcza w punktach dotyczących form ochrony zabytków, są komplementarne do zapisów ustaw o samorządzie terytorialnym, o planowaniu przestrzennym oraz o ochronie przyrody. Ponadto, ustawa dookreśla zakres zadań dotyczących ochrony zabytków i opieki nad nimi administracji samorządu gminnego i powiatowego.

Ustawa wyznacza cele opracowania GPOnZ, w szczególności są to:

1. Włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
2. Uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;

3. Zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
4. Wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
5. Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
6. Określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;
7. Podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

W Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2019-2022 wykazano 4 zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków Gminy Dąbrowa Biskupia:

LP.	MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT	NR REJESTRU ZABYTEKÓW	DATA WPISU
1	Parchanie nr 33	Założenie dworsko - parkowe: - dwór - park	A/1004	04.09.1995 r.
2	Pieranie	Kościół parafialny pw. św. Mikołaja	A/223	11.03.1931 r.
3	Sobiesiernie nr 9	Założenie dworsko - parkowe: - dwór - park	A/1093	21.02.1994 r.
4	Wola Stanomińska nr 2	Założenie dworsko - parkowe: - dwór - park	A/1015	15.05.1987 r.

oraz zabytki ruchome wpisane do rejestru zabytków Gminy Dąbrowa Biskupia:

LP.	MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT	NR REJESTRU ZABYTKÓW	DATA WPISU
1	Pieranie	elementy wyposażenia kościoła parafialnego pw. Św. Mikołaja	B/203/1-100	04 września 2007r.

Opracowana została także ewidencja zabytków Gminy Dąbrowa Biskupia w której zostało ujętych 157 obiektów.

W ramach opracowania dokumentacji o zabytkach został na nowo opracowany Plan Ochrony Zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych Gminy Dąbrowa Biskupia uzgodniony z Starostą Inowrocławskim, Wojewódzkim konserwatorem Zabytków w Toruniu oraz zatwierdzony przez Wójta Gminy Dąbrowa Biskupia.

XIX. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY DĄBROWA BISKUPIA

W 2019 r. Rada Gminy Dąbrowa Biskupia podjęła 82 uchwały, dotyczących różnych dziedzin działalności Gminy m.in. finansów i podatków, programów i planów, zmian statutowych, oświaty, pomocy społecznej, ochrony środowiska oraz zagospodarowania przestrzennego.

Uchwały dotyczące finansów Gminy

Budżet uchwalony i jego zmiany

Uchwałą Nr III/19/2018 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 21 grudnia 2018r. został uchwalony budżet Gminy Dąbrowa Biskupia na 2019 rok

po stronie dochodów na kwotę **23 433 124,24 zł**

po stronie wydatków na kwotę **24 232 748,01 zł**

W toku wykonywania budżetu w 2019 roku wprowadzono szereg zmian do uchwały budżetowej, w związku ze zmianą kwot subwencji na podstawie uzyskanych decyzji od Ministra Finansów, uzyskaniem dotacji celowych przekazywanych z budżetu państwa na podstawie decyzji Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, Dyrektora Krajowego Biura Wyborczego w Bydgoszczy jak również w związku z dokonywaniem innych zmian w planie wydatków budżetowych, w celu zapewnienia płynności finansowej jednostek budżetowych oraz w zakresie realizacji programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3.

Zmiany dokonywano:

Uchwałami Rady Gminy Dąbrowa Biskupia:

1. Nr IV/28/2019 z dnia 15 lutego 2019r.
2. Nr V/37/2019 z dnia 28 marca 2019r.
3. Nr VI/44/2019 z dnia 25 kwietnia 2019r.
4. Nr VII/52/2019 z dnia 30 maja 2019r.
5. Nr VIII/57/2019 z dnia 27 czerwca 2019r.
6. Nr IX/65/2019 z dnia 24 września 2019r.
7. Nr X/74/2019 z dnia 28 października 2019r.
8. Nr XI/81/2019 z dnia 25 listopada 2019r.
9. Nr XII/94/2019 z dnia 19 grudnia 2019r.

ZARZĄDZENIAMI WÓJTA GMINY:

1. Nr 3/2019 z dnia 2 stycznia 2019r.
2. Nr 15/2019 z dnia 28 stycznia 2019r.
3. Nr 17/2019 z dnia 6 lutego 2019r.
4. Nr 24/2019 z dnia 26 lutego 2019r.
5. Nr 29/2019 z dnia 8 marca 2019r.
6. Nr 34/2019 z dnia 2 kwietnia 2019r.
7. Nr 36/2019 z dnia 20 kwietnia 2019r.
8. Nr 54/2019 z dnia 29 kwietnia 2019r.
9. Nr 58/2019 z dnia 6 maja 2019r.
10. Nr 61/2019 z dnia 15 maja 2019r.
11. Nr 63/2019 z dnia 22 maja 2019r.
12. Nr 67/2019 z dnia 31 maja 2019r.
13. Nr 70/2019 z dnia 10 czerwca 2019r.
14. Nr 75/2019 z dnia 28 czerwca 2019r.
15. Nr 79/2019 z dnia 8 lipca 2019r.
16. Nr 81/2019 z dnia 15 lipca 2019r.
17. Nr 85/2019 z dnia 22 lipca 2019r.
18. Nr 88/2019 z dnia 7 sierpnia 2019r.
19. Nr 90/2019 z dnia 19 sierpnia 2019r.
20. Nr 95/2019 z dnia 30 sierpnia 2019r.
21. Nr 96/2019 z dnia 30 sierpnia 2019r.
22. Nr 102/2019 z dnia 10 września 2019r.
23. Nr 112/2019 z dnia 27 września 2019r.
24. Nr 113/2019 z dnia 30 września 2019r.
25. Nr 117/2019 z dnia 7 października 2019r.
26. Nr 120/2019 z dnia 8 października 2019r.
27. Nr 123/2019 z dnia 17 października 2019r.
28. Nr 129/2019 z dnia 29 października 2019r.
29. Nr 135/2019 z dnia 4 listopada 2019r.
30. Nr 138/2019 z dnia 12 listopada 2019r.
31. Nr 147/2019 z dnia 27 listopada 2019r.
32. Nr 150/2019 z dnia 4 grudnia 2019r.
33. Nr 154/2019 z dnia 9 grudnia 2019r.

34. Nr 161/2019 z dnia 20 grudnia 2019r.

35. Nr 164/2019 z dnia 30 grudnia 2019r.

W okresie 2019 roku plan dochodów uległ zwiększeniu ogółem o kwotę 7 226 314,80 zł.

Uchwałą Nr VIII/55/2019 z dnia 27 czerwca 2019r. zatwierdzono sprawozdanie finansowe wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Dąbrowa Biskupia za 2018 rok.

Uchwałą Nr VIII/56/2019 z dnia 27 czerwca 2019r. udzielono absolutorium Wójtowi Gminy Dąbrowa Biskupia za 2018 rok.

WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA

Wieloletnia Prognoza Finansowa została przyjęta Uchwałą Nr III/20/2018 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 21 grudnia 2018r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2019-2030. Z uwagi na charakter działań podejmowanych przez Gminę dane dotyczące poszczególnych pozycji budżetu ulegają ciągłym zmianom, stąd też należało zaktualizować wartości przyjęte w WPF, zarówno w zakresie wyniku budżetu, przychodów i rozchodów, jak i w zakresie realizowanych przedsięwzięć. Wprowadzenie zmian powoduje zmianę Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2019-2030. W 2019 roku wprowadzono zmiany:

1. Uchwałą Nr IV/29/2019 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 15 lutego 2019r.
2. Uchwałą Nr V/38/2019 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 28 marca 2019r.
3. Uchwałą Nr VI/45/2019 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 25 kwietnia 2019r.
4. Uchwałą Nr VII/53/2019 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 30 maja 2019r.
5. Uchwałą Nr VIII/58/2019 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 27 czerwca 2019r.
6. Zarządzeniem Nr 76/2019 Wójta Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 28 czerwca 2019r.
7. Uchwałą Nr IX/66/2019 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 24 września 2019r.
8. Uchwałą Nr X/75/2019 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 28 października 2019r.
9. Uchwałą Nr XI/82/2019 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 25 listopada 2019r.
10. Uchwałą Nr XII/95/2019 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 19 grudnia 2019r.

W aspekcie rzetelnego i prawidłowego odzwierciedlenia kondycji finansowej i tendencji gospodarki finansowej gminy, niezbędna jest identyfikacja potencjalnych ryzyk związanych z pozycjami budżetowymi mającymi wpływ na limity zadłużenia. Stąd też wprowadzanie

zmian na bieżąco umożliwia kontrolę kształtowania się wyniku wskaźników określających granice możliwości zaciągania zobowiązań.

Ustalenie potrzeb kredytowych gminy na poszczególne lata oraz związanych z nim kosztów obsługi zadłużenia nie może abstrahować od aktualnego poziomu rozwoju gospodarczego kraju.

FUNDUSZ SOŁECKI

Uchwałą Nr V/34/2019 z dnia 28 marca 2019r. nie wyrażono zgody na wyodrębnienie w budżecie Gminy Dąbrowa Biskupia środków stanowiących fundusz sołecki na 2020 rok

PODATKI

Określono nowe stawki podatkowe na 2020r.

1. Uchwałą Nr XI/84/2019 z dnia 25 listopada 2019 r. określono wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2020 rok
2. Uchwałą Nr XI/85/2019 z dnia 25 listopada 2019 r. w sprawie wniosku radnych o zmianę wysokości stawki w projekcie uchwały dokonano zmiany w zakresie kwoty podatku
3. Uchwałą Nr XI/86/2019 z dnia 25 listopada 2019 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawa obliczania podatku rolnego na obszarze Gminy Dąbrowa Biskupia określono wysokość podatku rolnego na 2020 rok
4. Uchwałą Nr XI/87/2019 z dnia 25 listopada 2019r. określono wysokość stawek podatku od środków transportowych na 2020 rok

DOCHODY PODATKOWE W 2019 ROKU:

1. podatek rolny od osób fizycznych i prawnych wykonano na kwotę – 1 058 061,53 zł co stanowi 97,74 % planu rocznego,
2. podatek od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych wykonano na kwotę – 2 422 887,98 zł co stanowi 97,35% planu rocznego,
3. podatek od środków transportowych wykonano na kwotę – 142 470,20 zł co stanowi 98,94% planu rocznego,
4. podatek leśny wykonano kwotę – 96 916,60 zł co stanowi 99,81 % planu rocznego

PROGRAMY I PLANY REALIZOWANE W 2019 ROKU

1. Uchwałą Nr VI/42/2019 z dnia 25 kwietnia 2019r. zmieniono „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2013 – 2032” . Dzięki temu programowi Gmina Dąbrowa Biskupia realizowała zadanie: pn. „Demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Dąbrowa Biskupia”. W 2019 roku usunięto wyroby zawierające azbest z 17 posesji z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia, w łącznej ilości 63,706 Mg.
2. Uchwałą Nr VI/22/2019 z 25 kwietnia 2019r. zaktualizowano Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2016 – 2023. Dzięki LPR Gmina wzięła udział w konkursie ogłoszonym w priorytecie inwestycyjnym przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Czarnoziem na Soli.
3. Uchwałą Nr V/31/2019 z dnia 28 marca 2019 r. przyjęto „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia na rok 2019”, dzięki niemu podejmowane są odpowiednie działania rozwiązujące problemy związane z bezdomnością zwierząt. Uchwalany jest corocznie.
4. Uchwałą Nr VIII/61/2019 z dnia 27 czerwca 2019 r. oraz uchwałą Nr XI/89/2019 z dnia 25 listopada 2019 r. zmieniono Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii na 2019 rok natomiast uchwałą Nr XII/99/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r. uchwalono Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii na 2020 rok. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zapobiega rozwojowi alkoholizmu i narkomanii na terenie Gminy. Uchwalany jest corocznie.
5. Uchwałą Nr XI/90/2019 z dnia 25 listopada 2019 r. przyjęto Roczny Program Współpracy Gminy Dąbrowa Biskupia z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2020 r. Dzięki programowi lokalne stowarzyszenia mogą realizować swoje cele na rzecz mieszkańców Gminy.
6. Uchwałą Nr V/32/2019 z dnia 28 marca przyjęto Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2019 – 2024, który będzie realizowany do roku 2024, pozwoli na przyjęcie odpowiedniej strategii finansowania mieszkalnictwa poprzez remonty istniejących obiektów.
7. Uchwałą Nr IX/67/2019 z dnia 24 września 2019 r. przyjęto Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2019 – 2022, którego celem jest ochrona zabytków znajdujących się na terenie Gminy.

8. Uchwałą Nr IX/70/2019 z dnia 24 września 2019 r. przyjęto Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Dąbrowa Biskupia na lata 2019-2021, którego celem jest wprowadzenie rozbudowanego systemu profilaktyki na rzecz rodzin wychowujących małe dzieci, mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

ZMIANY STATUTÓW

1. Uchwałą Nr IV/23/2019 z 15 lutego 2019r. zmieniono statuty sołectw Gminy Dąbrowa Biskupia. Wywołanie uchwały spowodowane było koniecznością wprowadzenia zmian w statutach sołectw Gminy Dąbrowa Biskupia wynikających z nowelizacji ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz usprawnieniem organizacji zebrań wiejskich i przeprowadzenia głosowania przy wyborach sołtysa i rady sołeckiej.
2. Uchwałą Nr X/78/2019 z dnia 28 października 2019r. przyjęto nowy Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej. Konieczność uchwalenia nowego Statutu wynikała z realizacji przez Ośrodek nowych zadań wynikających w szczególności z ustaw: o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, o dodatkach mieszkaniowych, prawo energetyczne w zakresie dodatków energetycznych.
3. Uchwałą Nr XI/88/2019 z dnia 25 listopada 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia Środowiskowego Domu Samopomocy w Wonorzu zmieniono statut Środowiskowego Domu Samopomocy w Wonorzu. Zmiana była spowodowana wejściem w życie zmian rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Uchwała dostosowała nazewnictwo do brzmienia nowych przepisów .

OŚWIATA

1. Uchwałą Nr IV/22/2019 z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie przekształcenia oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej im. Ziemi Kujawskiej w Dąbrowie Biskupiej w Publiczne Przedszkole „Leśna Kraina” w Dąbrowie Biskupiej i utworzenia Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Dąbrowie Biskupiej powołano przedszkole publiczne, które zapewniło edukację i opiekę dzieciom w wieku przedszkolnym przez 10 godzin dziennie.

2. Uchwałą Nr V/33/2019 z dnia 28 marca 2019r. ustalono plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Dąbrowa Biskupia oraz określono granice obwodów publicznych szkół podstawowych mających siedzibę na obszarze Gminy Dąbrowa Biskupia.
3. Uchwałą Nr VII/51/2019 z dnia 30 maja 2019 r. utworzono punkt przedszkolny przy Szkole Podstawowej im. gen. Władysława Sikorskiego w Parchaniu, którego do tej pory nie było w tej miejscowości. Możliwe to było dzięki rozbudowie Szkoły Podstawowej.
4. Uchwałą Nr VIII/59/2019 z dnia 27 czerwca 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przekształcenia oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej im. Ziemi Kujawskiej w Dąbrowie Biskupiej w Publiczne Przedszkole „Leśna Kraina” w Dąbrowie Biskupiej i utworzenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Dąbrowie Biskupiej dostosowano zapisy do wymogów ustawy o finansach publicznych.
5. Uchwałą Nr IX/69/2019 z dnia 24 września 2019r. dostosowano do wymogów prawa oświatowego regulamin określający wysokość i warunki przyznawania nauczycielom niektórych składników wynagrodzenia .

ŚRODOWISKO

1. Uchwałą Nr IV/25/2019 z dnia 15 lutego 2019 r. wybrano metodę ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalono stawki takiej opłaty.
2. Uchwałą Nr XI/83/2019 z dnia 25 listopada 2019r. zmieniono granice aglomeracji Dąbrowa Biskupia poprzez wyłączenie miejscowości: Parchanie, Modliborzyce ,Wonorze, Brudnia.
3. Uchwałą Nr XI/92/2019 dnia 25 listopada 2019r. zmieniono regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia dostosowując go do Planu Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko –Pomorskiego.

ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

1. Uchwałą nr IV/24/2019 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 15 lutego 2019r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu działki 160/1 w miejscowości Dąbrowa Biskupia uchwalono plan zagospodarowania przestrzennego.

Tereny objęte miejscowym planem stanowią własność Gminy Dąbrowa Biskupia, a cel ich przeznaczenia to przede wszystkim zabudowa mieszkaniowa.

POMOC SPOŁECZNA

1. Uchwałą Nr VIII/62/2019 z dnia 27 czerwca 2019 r. określono wzor wniosku o wypłatę dodatku energetycznego zgodnie z prawem energetycznym.
2. Uchwałą Nr XII/101/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r. ustalono szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia – schroniska dla osób bezdomnych.

XX. WSPÓLPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI

W 2019 roku Gmina Dabrowa Biskupia kontynuowała swoje członkostwo w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania Czarnoziem na Soli.

Dzięki współpracy międzysektorowej gmin, pracodawców oraz organizacji pozarządowych z terenu powiatu inowrocławskiego wspólnie kreowana jest wizja poprawy funkcjonowania społecznego, przestrzennego jak i gospodarczego.

Dzięki członkostwu w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa działania Gmina jako jednostki jej podległe i Instytucje Kultury miały możliwość pozyskiwania środków z funduszy europejskich.

Tak więc w 2019 roku Gmina Dąbrowa Biskupia w ramach członkostwa złożyła wniosek o dofinansowanie projektu:

- „Modernizacja i doposażenie świetlicy środowiskowej w Pieraniu wraz z zagospodarowaniem otoczenia” w ramach konkursu ogłoszonego przez Stowarzyszenie Lokalną Grupę Działania Czarnoziem na Soli w ramach Osi priorytetowej 7. Rozwój lokalny kierowany przez społeczność, Działania 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 finansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,

Natomiast Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji, który również jest członkiem Stowarzyszenia LGD Czarnoziem na Soli otrzymała dofinansowanie na realizację zadania:

- **„Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia”** w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 **Oś 11: Wzrost aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju** **Działanie: 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR** Przedsięwzięcie/typ projektu: 3.1.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców obszaru LSR do 2023 roku (zgodnie z LSR/SzOOP).

Poza działalnością konkursową Stowarzyszenie Czarnoziem na Soli organizowało również imprezy o charakterze integracyjnym obszaru na którym prowadzi działalność, w których gmina Dabrowa biskupia za pośrednictwem GOKSiR w Dąbrowie Biskupiej oraz Stowarzyszeń z naszego terenu brała czynnie udział. W 2019 roku były to „Nowalijki Kujawskie” oraz „Piknik LGD z jadem w tle”, które odbywały się w Kruszwicy.

Pracownicy Stowarzyszenia Czarnoziem na Soli organizowali wspólnie z GOKSiR w Dąbrowie Biskupiej szkolenia i warsztaty z zakresu pozyskiwania środków europejskich. Spotkania te kierowane były do stowarzyszeń oraz osób chcących rozpocząć własną działalność gospodarczą.

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego.

Gmina Dąbrowa Biskupia jest członkiem Komitetu sterującego realizacją wspólnej strategii w ramach której może pozyskiwać środki europejskie na realizację strategicznych projektów z punktu widzenia rozwoju powiatu Inowrocławskiego. W skład komitetu wchodzi również samorządy: Powiat Inowrocławski, Gmina Kruszwica, Gmina Janikowo, Gmina Rojewo, Gmina Złotniki Kujawskie, Gmina Gniewkowo oraz gmina Pakość.

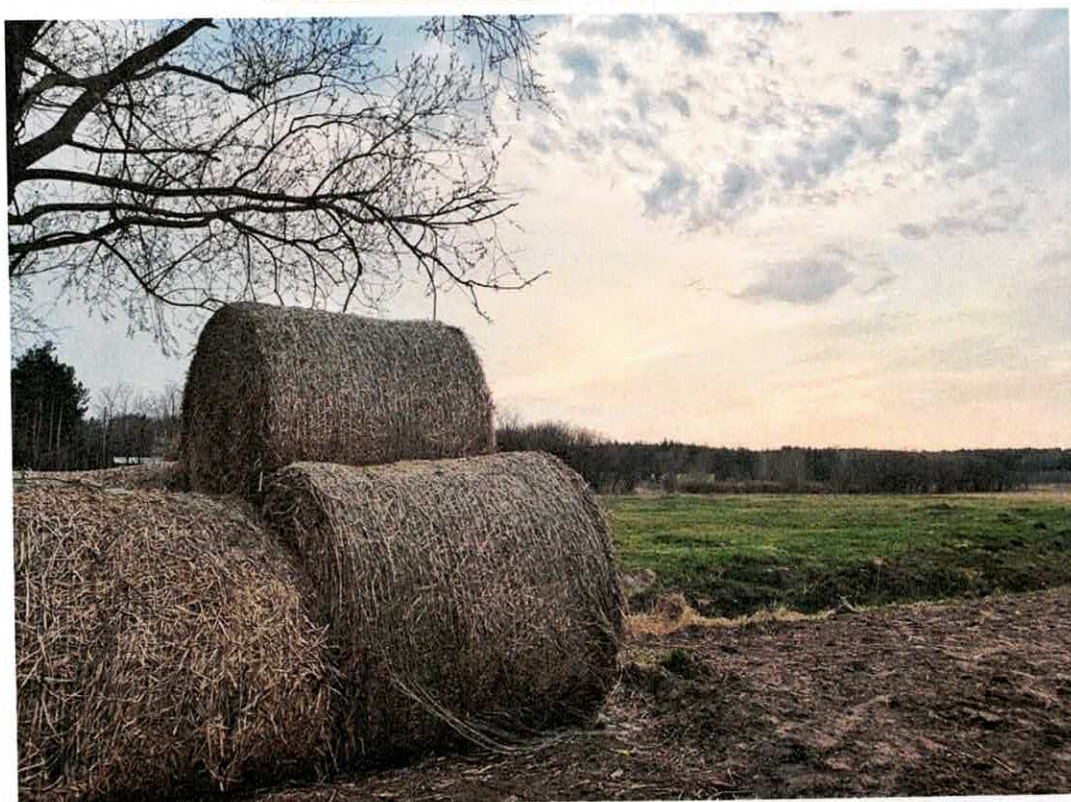
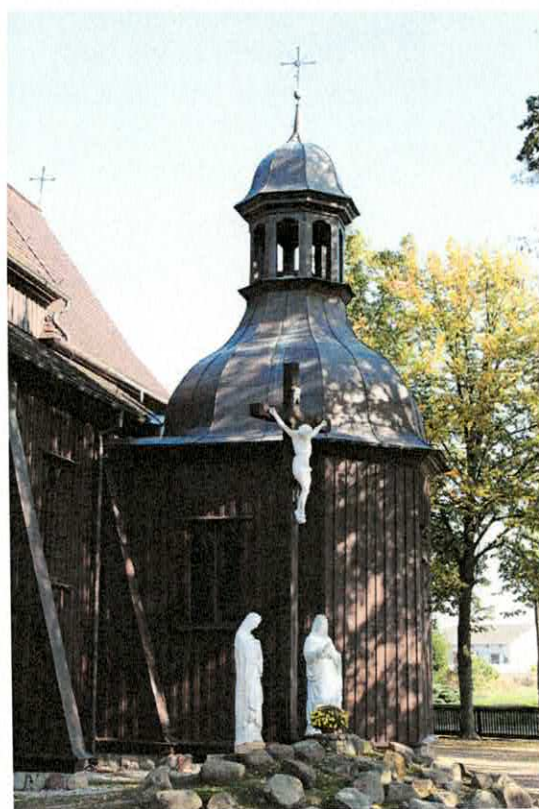
W ramach tej strategii Gmina Dąbrowa Biskupia w 2019 roku złożyła projekty i otrzymała dofinansowanie na następujące zadania:

- „Przebudowa przedszkola w Dąbrowie Biskupiej wraz z wyposażeniem” o wartości 1 203 017,13zł. otrzymano dofinansowanie na kwotę 914 106,11 zł. w ramach Osi priorytetowej 6. Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry, 6.3 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną, Poddziałania 6.3.1 Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną z środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020 finansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.
- „Przedszkole szansą na lepsze jutro – rozpoczęcie działalności nowo powstałego przedszkola w Gminie Dąbrowa Biskupia” o wartości 611 338,10 zł otrzymano dofinansowanie w kwocie 519 637,38 zł. w ramach Osi priorytetowej 10. Innowacyjna Edukacja Działanie 10.2 Kształcenie ogólne i zawodowe Poddziałanie 10.2.1 Wychowanie przedszkolne z środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020 finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.
- „Przedszkolakiem być – rozwój oferty przedszkolnej w Gminie Dąbrowa Biskupia” Całkowity koszt zadania wyniósł 301 498,80 zł otrzymano dofinansowanie w kwocie 256 273,80 zł. w ramach Osi priorytetowej 10. Innowacyjna Edukacja Działanie 10.2 Kształcenie ogólne i zawodowe Poddziałanie 10.2.1 Wychowanie przedszkolne z środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014- 2020 finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2019 roku złożono również projekty na przeprowadzenie Termomodernizacji dwóch gminnych budynków : Szkoły Podstawowej w Pieraniu jak i również Urzędu Gminy. Realizacja tych projektów nastąpi w 2020 roku.

XXI. MIGAWKA FOTOGRAFICZNA 2019

Memorial Leszka Gawrysiaka

Brokułowo - Cebulowy Festiwal Smaku

Kujawskie Nowalijki

Piknik LGD z Jadłem Kujawskim w tle

Dotacje

Dożynki Gminne

Dożynki Powiatowe

Konferencja naukowa w Parchaniu

Leśny Bieg Niepodległości w Niemojewie

Otwarcie nowo wyremontowanego Przedszkola „Leśna Kraina”

Środowiskowy Dom Samopomocy w Wonorzu

